

Выдаецца
з 9 жніўня 1917 г.

ЗВЯЗДА

29

СНЕЖНЯ 2014 г. ПАНЯДЗЕЛАК № 246 (27856)

Кошт 1600 рублёў

Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Е Т А

КІРУНАК ВЫЗНАЧАНЫ

Аляксандр Лукашэнка сваімі кадравымі рашэннямі ўмацаваў эканамічны блок

Фота БЕЛТА.

Прэзідэнт Беларусі разгледзеў кадравыя пытанні, паведамлі ў прэс-службе беларускага лідара.

КІРАЎНІК ДЗЯРЖАВЫ НАЗНАЧЫЎ:

КАБЯКОВА Андрэя Уладзіміравіча — прэм'ер-міністрам Рэспублікі Беларусь;
КОСІНЦА Аляксандра Мікалаевіча — кіраўніком Адміністрацыі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь;
КАЛАУРА Паўла Уладзіміравіча — старшынёй Праўлення Нацыянальнага банка Рэспублікі Беларусь;
МАЦЮШЭЎСКАГА Васіля Станіслававіча — першым намеснікам прэм'ер-міністра Рэспублікі Беларусь;
СЯМАШКУ Уладзіміра Ільіча — намеснікам прэм'ер-міністра Рэспублікі Беларусь;
КАЧАНАВУ Наталлю Іванаўну — намеснікам прэм'ер-міністра Рэспублікі Беларусь;
ЖУРАЎКОВА Міхаіла Анатольевіча — міністрам адукацыі;
НАЛІВАЙКУ Сяргея Эдуардавіча — міністрам па падатках і зборах;
ВОЎКА Віталія Міхайлавіча — міністрам прамысловасці;
ЗІНОЎСКАГА Уладзіміра Іванавіча — міністрам эканомікі;
ГАЕВА Андрэя Анатольевіча — старшынёй Дзяржаўнага камітэта па маёмасці;
СНАПКОВА Мікалая Генадзьевіча — намеснікам кіраўніка Адміністрацыі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь;
БУЗОЎСКАГА Ігара Іванавіча — намеснікам кіраўніка Адміністрацыі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь;
ЛІСА Анатоля Васільевіча — старшынёй Брэсцкага аблвыканкама;
ШАРСТНЁВА Мікалая Мікалаевіча — старшынёй Віцебскага аблвыканкама;
ДАМАНЕЎСКАГА Уладзіміра Віктаравіча — старшынёй Магілёўскага аблвыканкама;
МЯДЗВЕДЗЕВУ Іну Віктараўну — старшынёй Нацыянальнага статыстычнага камітэта.

Прэзідэнт таксама даў згоду на назначэнне:

КАЦЯРЫНІЧА Дзмітрыя Сцяпанавіча — генеральным дырэктарам адкрытага акцыянернага таварыства «Мінскі аўтамабільны завод» — кіруючая кампанія холдынга «БЕЛАЎТАМАЗ»;
ЯКАЎЛЕВА Аляксея Уладзіміравіча — генеральным дырэктарам адкрытага акцыянернага таварыства «Белшына»;
ЕМЕЛЬЯНОВІЧА Ігара Вячаслававіча — генеральным дырэктарам адкрытага акцыянернага таварыства «Кіруючая кампанія холдынга «Мінскі матарны завод»;
ЕРАМЕЕВА Аляксандра Сідаравіча — генеральным дырэктарам адкрытага акцыянернага таварыства «Кіруючая кампанія холдынга «Бабруйскаграмаш»;
ПРАТУРЫ Івана Іванавіча — генеральным дырэктарам адкрытага акцыянернага таварыства «Гомельшкло»;
СІДАРЭНкі Раісы Станіславаўны — намеснікам міністра адукацыі;
ЗАБАРΟΥСКАГА Аляксандра Міхайлавіча — першым намеснікам міністра эканомікі.

Аляксандр Лукашэнка адзначыў, што па традыцыі ў год прэзідэнцкіх выбараў праводзіць новыя назначэнні і ратацыю, перамяшчэнне кадраў на ўсіх узроўнях, асабліва што датычыцца кадравага рэстра Прэзідэнта і ўрада. Ён падкрэсліў, што ніякай «надзвычайшчыны» ў гэтых назначэннях няма.

«Я хацеў бы, каб да выбараў новы склад урада, вышэйшых органаў улады напружыўся і папрацаваў, каб ні ў каго не было якіх-небудзь там сумненняў: маўляў, буду, не буду працаваць. Я гатовы і пасля выбараў, калі ўсё нармальна складзецца, працаваць з такім складам урада і службовымі асобамі», — сказаў Прэзідэнт.

Аляксандр Лукашэнка дадаў, што ў яго ёсць яшчэ адзін рэзерв кадраў, які ён гатовы задзейнічаць пасля выбараў, каб дашліфаваць існуючы склад органаў улады, які будзе здаваць экзамэн перад народам.

Прэзідэнт нагадаў, што працэс ратацыі кадраў пачаўся не сёння і раней быў назначаны шэраг службовых асоб — у прыватнасці, старшыні Гродзенскага і Мінскага аблвыканкамаў, Мінскага гарвыканкама, Камітэта дзяржаўнага кантролю, Дзяржаўнага мытнага камітэта, дзяржсакратар Савета бяспекі і яго намеснік, кіраўнік спраў Прэзідэнта, міністры ЖКГ, інфармацыі, культуры, абароны, фінансаў.

«Гэты працэс, як я абяцаў, у перадвыбарны год для мяне быў важнейшым», — сказаў кіраўнік дзяржавы.

Аляксандр Лукашэнка адзначыў, што ад займаемых пасадак вызвалены ў сувязі з пераходам на іншую работу Міхаіл Мясніковіч, Надзея Ермакова, Пётр Пракаповіч, Анатоль Тозік, Сяргей Маскевіч, Уладзімір Палуян, Уладзімір Цалко, Георгій Кузняцоў, Канстанцін Сумар.

Звяртаючыся да Уладзіміра Сямашкі, кіраўнік дзяржавы адзначыў, што сфера яго адказнасці будзе пашырана.

Аляксандр Лукашэнка акцэнтаваў увагу на назначэннях, якія павінны ўмацаваць эканамічны блок. «Для нас самая вялікая небяспека, хачу паўтарыцца — гэта эканоміка. Самая вялікая небяспека — самая вялікая зона адказнасці», — адзначыў Прэзідэнт.

Гаворачы аб назначэннях у Міністэрстве адукацыі, кіраўнік дзяржавы выка-

заў надзею, што новыя кіраўнікі дапамогуць разабрацца з праблемамі, якія існуюць у школе, «зрушаць іх з мёртвай кропкі».

Звяртаючыся да міністра па падатках і зборах, Аляксандр Лукашэнка падкрэсліў, што яго задача — знайсці дадатковыя кірункі папаўнення бюджэту, але пры гэтым без усялякіх напружанняў у грамадстве.

Што датычыцца новага кіраўніка Дзяржкаммаёмасці, то Прэзідэнт паставіў задачу навесці жалезны парадак у гэтай сферы. «Самае галоўнае — улік і аддача ад той дзяржаўнай маёмасці, якую мы сёння маем. Дзяржкаммаёмасць трэба паставіць на новыя рэйкі і аздачыць іх так, як гэта адбываецца ў іншых дзяржавах, дзе гэты кірунак ужо ўсталяўся», — сказаў кіраўнік дзяржавы.

Звяртаючыся да міністра эканомікі і яго першага намесніка, Аляксандр Лукашэнка выказаў меркаванне, што гэты сплаў вопыту і маладосці дасць пэўны вынік. «Яшчэ раз хачу нагадаць, што вышэй — кіраўнік Нацбанка, першы віцэ-прэм'ер і прэм'ер — таксама эканамісты. Гэта 5 чалавек, якія будуць галавой адказаць за сітуацыю ў краіне ў плане фінансава-эканамічнага развіцця», — сказаў кіраўнік дзяржавы.

Аляксандр Лукашэнка выказаў надзею, што вопыт ранейшай работы Мікалая Снапкова на экспертным узроўні будзе задзейнічаны ў поўным аб'ёме ў Адміністрацыі Прэзідэнта.

Што датычыцца кіраўнікоў прамысловых прадпрыемстваў, то Прэзідэнт запатрабаваў ад іх выніковасці ў рабоце, кардынальных змяненняў на вытворчасці і вывадзенні іх на патрэбны ўзровень.

Аргументуючы прынятыя кадравыя рашэнні, Аляксандр Лукашэнка адзначыў, што зрабіў іх, не чакаючы новага года, для таго каб новыя кіраўнікі падумалі над тым, як пачнуць новы год і адразу ж пасля каляндных свят без разварушвання пачалі дзейнічаць.

«Экзамен для ўсіх нас — прэзідэнцкія выбары. Усе павінны працаваць так, каб нам народ у папрок не паставіў ніводную з праблем», — падкрэсліў Прэзідэнт.

Супраць
наркотыкаў —
новыя меры

СТАР. 4

Унучка Коласа —
пра сямейнае
і не толькі

СТАР. 6

Дзед Мароз
па дакументах

СТАР. 7

ЛІЧБА ДНЯ

850 млн
долараў

плануе выручыць урад
краіны ад продажу
дзяржуласнасці
ў наступным годзе.
Гэта вынікае
з паставы Саўміна
№ 1238 «Аб паказчыках
прагнозу сацыяльна-
эканамічнага развіцця
Рэспублікі Беларусь на
2015 год». Дзяржкамітэту
па маёмасці,
міністэрствам, а таксама
мясцовым выканкамам
даручана «сфарміраваць
пералік прапаноў аб'ектаў
прыватызацыі на суму
не менш за 850 млн долараў
для продажу інвестарам»,
сказана ў дакуменце.
Акрамя таго,
аблвыканкамам
і Мінгарвыканкаму
«для выканання
прагнознага задання»
варта на працягу месяца
прадставіць у Мінэканомікі
спісы інвестпраектаў,
якія забяспечваюць
у 2015 годзе прыцягненне
прамых замежных
інвестыцый на чыстай
аснове ў памеры не менш
за 1,875 млрд долараў.

ISSN 1990 - 763X

1 4 2 4 6

9 771990 763008

КАБЯКОЎ Андрэй Уладзіміравіч

Нарадзіўся ў 1960 годзе ў Маскве. У 1983 годзе скончыў Маскоўскі авіяцыйны інстытут, у 1991-м — Беларускі дзяржаўны інстытут народнай гаспадаркі ім. В.У. Куйбышава, у 1991-м — Інстытут паліталогіі і сацыяльнага кіравання КПБ. Працоўную дзейнасць пачаў майстрам механазборачнага цэха на заводзе ім. С.І. Вавілава ў Мінску. У 1985-1988 гадах працаваў на заводзе «Дыяпраектар» у г. Рагачове, у 1988—1989 гадах — інструктар Рагачоўскага гаркама КПБ. У 1991—1995 гадах — начальнік планава-эканамічнага аддзела, намеснік дырэктара па эканоміцы — начальнік планава-эканамічнага аддзела завода «Дыяпраектар».

У 1995—1996 гадах — намеснік начальніка Службы кантролю Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь. У 1996—1998 гадах — намеснік старшыні Камітэта дзяржаўнага кантролю Рэспублікі Беларусь. З чэрвеня 1998 года — прэзідэнт Беларускага дзяржаўнага канцэрна па вытворчасці і рэалізацыі тавараў лёгкай прамысловасці.

У 1998—2000 гадах — старшыня Камітэта дзяржаўнага кантролю. З 2000 года — першы намеснік прэм'ер-міністра, з 2001 года — намеснік прэм'ер-міністра Рэспублікі Беларусь. У 2002—2003 гадах — намеснік прэм'ер-міністра Рэспублікі Беларусь — міністр эканомікі Рэспублікі Беларусь. У 2003—2010 гадах — намеснік прэм'ер-міністра Рэспублікі Беларусь. У 2010—2011 гадах — намеснік кіраўніка Адміністрацыі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь. У 2011—2012 гадах — Надзвычайны і Паўнамоцны Пасол Рэспублікі Беларусь у Расійскай Федэрацыі, пастаянны прадстаўнік Рэспублікі Беларусь пры Еўразійскай эканамічнай супольнасці па сумяшчальніцтве.

Кіраўнік Адміністрацыі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь з жніўня 2012 года. У снежні 2014-га прызначаны прэм'ер-міністрам Рэспублікі Беларусь.

КОСІНЕЦ

Аляксандр Мікалаевіч

Нарадзіўся ў 1959 г. у в. Роскі Сялец Аршанскага раёна Віцебскай вобласці. У 1982 г. скончыў Віцебскі дзяржаўны медыцынскі інстытут, у 2007-м — магістратуру эканамічнага факультэта Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта. У 1980—1994 гг. працаваў у Віцебскім дзяржаўным медыцынскім інстытуце: асістэнтам, дацэнтам, прафесарам кафедры шпітальнай хірургіі, прафесарам кафедры хірургіі факультэта павышэння кваліфікацыі спецыялістаў.

У 1995—1997 гг. узначальваў Рэспубліканскі навукова-практычны цэнтр «Інфекцыя і хірургія». У 1997—2005 гг. — рэктар Віцебскага дзяржаўнага ордэна Дружбы народаў медыцынскага ўніверсітэта. У 2005—2008 гг. — намеснік прэм'ер-міністра Рэспублікі Беларусь. Член Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу чацвёртага і пятага скліканняў.

Старшыня Віцебскага аблвыканкама з лістапада 2008 года па снежань 2014 года.

Доктар медыцынскіх навук, прафесар. Заслужаны дзеяч навукі Рэспублікі Беларусь. Генерал-маёр запasu (2011).

Са снежня 2014-га прызначаны кіраўніком Адміністрацыі Прэзідэнта Беларусі.

КАЛАУР

Павел Уладзіміравіч

Нарадзіўся ў 1962 годзе ў Столінскім раёне Брэсцкай вобласці.

У 1985 годзе скончыў Беларускі дзяржаўны інстытут народнай гаспадаркі ім. В.У. Куйбышава. Кандыдат эканамічных навук.

У 1985—1987 гадах — эканаміст, намеснік кіраўніка, кіраўнік аддзялення Дзяржбанка СССР. У 1988—1991 — кіраўнік аддзялення Аграпрамбанка СССР. У 1991—1993 гадах — кіраўнік аддзялення Белаграпрамбанка.

У 1993—1999 гг. — намеснік старшыні праўлення Нацыянальнага банка Рэспублікі Беларусь. З сакавіка 1999-га па верасень 2010 года — першы намеснік старшыні праўлення Нацыянальнага банка Рэспублікі Беларусь.

З кастрычніка 2010 г. па снежань 2014-га — старшыня праўлення ААТ «Белзнешэканомбанк».

У снежні 2014-га прызначаны старшынёй Праўлення Нацыянальнага банка Беларусі.

МАЦЮШЭЎСКИ

Васіль Станіслававіч

Нарадзіўся ў 1969 г. у Оршы. У 1991 г. скончыў Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт імя У.І. Леніна па спецыяльнасці «Палітычная эканомія», у 1994 г. — аспірантуру Інстытута эканомікі Акадэміі навук Рэспублікі Беларусь, кандыдат эканамічных навук.

Пасля заканчэння ўніверсітэта працаваў начальнікам аддзела ў шматгаліновым навукова-вытворчым газразліковым прадпрыемстве (аб'яднанні) «Фенікс» (з кастрычніка 1991 г. па май 1992 г.), навуковым супрацоўнікам у Навукова-даследчым эканамічным інстытуце Дзяржэканамплана БССР (з мая па снежань 1992). Са снежня 1992 г. па красавік 1994 года займаў пасады аташэ, трэцяга сакратара аддзела міжнародных эканамічных адносін у Міністэрстве замежных спраў Рэспублікі Беларусь. У Нацыянальным банку Рэспублікі Беларусь з красавіка 1994 г. па верасень 1997 года займаў пасады галоўнага эканаміста, начальніка аддзела, намесніка начальніка ўпраўлення. Прапрацаваўшы з верасня 1997-га па лістапад 1998 г. у Міністэрстве фінансаў Рэспублікі Беларусь эканамічным саветнікам, з лістапада 1998 г. займаў пасаду дырэктара дэпартаменту ў Нацыянальным банку Рэспублікі Беларусь.

З верасня 2001 г. — намеснік старшыні праўлення Нацыянальнага банка Рэспублікі Беларусь. У 2010 годзе пакінуў свой пост у сувязі з пераходам на працу ў кіраўніцтва ААТ «БПС-Банк». Да снежня 2014 года — старшыня праўлення ААТ «БПС-Ашчадбанк».

У снежні 2014-га прызначаны першым намеснікам прэм'ер-міністра Беларусі.

Выбрана членам Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь пятага склікання ад Віцебскай вобласці (вылучана ад гарадоў Полацк і Наваполацк). Намеснік старшыні Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па заканадаўстве і дзяржаўным будаўніцтве.

У снежні 2014-га прызначаны намеснікам прэм'ер-міністра Рэспублікі Беларусь.

ЖУРАЎКОЎ

Міхаіл Анатольевіч

У 1984 годзе скончыў Белдзяржуніверсітэт, завочную аспірантуру пры Белдзяржуніверсітэце (1984—1987).

У 1987 годзе абараніў кандыдацкую дысертацыю на атрыманне вучонай ступені кандыдата фізіка-матэматычных навук. У 1993 годзе абараніў доктарскую дысертацыю на атрыманне вучонай ступені доктара фізіка-матэматычных навук. Прафесар па спецыяльнасці «Механіка» з красавіка 2000 г.

З 1984-га па 1993 г. працаваў у навукова-даследчым і практычным інстытуце горна-хімічнай прамысловасці на пасадах м.н.с, с.н.с лабараторый даследаванняў геамеханічных працэсаў, горнага ціску, даследавання зрухаў зямной паверхні, а затым загадчыка лабараторыі фізічных і матэматычных метадаў даследавання горных працэсаў.

З 1993-га па 1996 г. працаваў у РУП ВА «Беларуськалій» на пасадзе намесніка начальніка службы АСКП па распрацоўцы і ўкараненні.

З 1996-га па 1997 г. працаваў на пасадзе прафесара кафедры тэарэтычнай механікі БНТУ.

У БДУ працаваў з 1997 года прафесарам кафедры тэарэтычнай механікі і рэабілітацыі, з 1999 года — загадчыкам кафедры тэарэтычнай механікі і рэабілітацыі, а з сакавіка 2007 года — дэканам механіка-матэматычнага факультэта.

Са студзеня 2009 года — першы прарэктар БДУ.

У снежні 2014-га прызначаны міністрам адукацыі Рэспублікі Беларусь.

ЗІНОЎСКИ

Уладзімір Іванавіч

Нарадзіўся ў 1955 г. у г.п. Ялізава Асіповіцкага раёна Магілёўскай вобласці. У 1978 г. скончыў Беларускі дзяржаўны інстытут народнай гаспадаркі ім. В.У. Куйбышава, у 1993-м — Акадэмію кіравання пры Савеце Міністраў Рэспублікі Беларусь.

У 1981—1986 гг. — старшы інжынер Галоўнага ўпраўлення вылічальных работ Цэнтральнага статыстычнага ўпраўлення БССР, старшы, вядучы эканаміст ўпраўлення статыстыкі прамысловасці ЦСУ БССР, памочнік начальніка ЦСУ БССР, затым Дзяржкамітэта БССР па статыстыцы.

У 1986—1989 гг. — намеснік начальніка Статыстычнага ўпраўлення Мінскай вобласці, намеснік начальніка Мінскага абласнога ўпраўлення статыстыкі. У 1989—1992 гг. — у Савеце Міністраў: старшы рэфэрэнт сектара эканамічнага аналізу і народнагаспадарчых планаў эканамічнага аддзела, вядучы спецыяліст эканамічнага аддзела, вядучы спецыяліст ўпраўлення эканомікі і знешніх сувязяў, вядучы спецыяліст ўпраўлення эканомікі, галоўны спецыяліст сектара прагназавання і аналізу сацыяльна-эканамічнага развіцця ўпраўлення эканомікі Кіраўніцтва справамі Савета Міністраў. У 1992—1998 гг. — першы намеснік старшыні Дзяржаўнага камітэта Рэспублікі Беларусь па статыстыцы і аналізе, першы намеснік міністра статыстыкі і аналізу Рэспублікі Беларусь, са снежня 1998 г. — міністр статыстыкі і аналізу Рэспублікі Беларусь.

Старшыня Нацыянальнага статыстычнага камітэта Рэспублікі Беларусь ад кастрычніка 2008 г.

Міністрам эканомікі Рэспублікі Беларусь прызначаны ў снежні 2014 года.

СЯМАШКА

Уладзімір Ільіч

Нарадзіўся ў 1949 г. у г. Калінкавічы Гомельскай вобласці. У 1972 г. скончыў Беларускі політэхнічны інстытут. У 1974—1996 гг. працаваў інжынерам-канструктарам, начальнікам КБ-44, галоўным інжынерам вытворча-тэхнічнага комплексу спецыяльнага машынабудавання — галоўным інжынерам ДКБМ завода ім. Ф.Э. Дзяржынскага НВА «Ін-тэграл».

У 1996—2000 гг. быў генеральным дырэктарам Мінскага ВА «Гарызонт», з 2000 г. — генеральным дырэктарам вытворчага рэспубліканскага ўнітарнага прадпрыемства «Завод «Гарызонт». У 2001—2003 гг. — міністр энергетыкі, выканаўца абавязкаў намесніка прэм'ер-міністра.

Са снежня 2003 г. — першы намеснік прэм'ер-міністра Беларусі.

Са снежня 2014 года — намеснік прэм'ер-міністра Беларусі.

НАЛІВАЙКА

Сяргей Эдуардавіч

Нарадзіўся ў 1973 годзе ў г. Бабруйск Магілёўскай вобласці.

У 1995 годзе скончыў Беларускі дзяржаўны эканамічны ўніверсітэт, у 2005-м — Акадэмію кіравання пры Прэзідэнце Рэспублікі Беларусь.

З 1995-га па 2003 год працаваў на розных пасадах у інспекцыі МПЗ па г. Бабруйску.

З 2003-га па 2005 год — намеснік кіраўніка адміністрацыі Ленінскага раёна г. Бабруйска.

У 2005-2010 гадах — начальнік інспекцыі Міністэрства па падатках і зборах па Кастрычніцкім раёне г. Магілёва.

З чэрвеня 2010 года — першы намеснік міністра па падатках і зборах Рэспублікі Беларусь.

У снежні 2014-га прызначаны міністрам па падатках і зборах Рэспублікі Беларусь.

ГАЕЎ

Андрэй Анатольевіч

Нарадзіўся 5 лютага 1977 года ў г. Сморгонь Гродзенскай вобласці. У 1999 годзе скончыў юрыдычны факультэт Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта. У 2002 годзе — аспірантуру Беларускай дзяржаўнай сельскагаспадарчай акадэміі. У 2009 годзе — Акадэмію кіравання пры Прэзідэнце Рэспублікі Беларусь.

З 1998 па 2000 год — спецыяліст ДУП «Нацыянальнае кадастравае агенцтва».

З 2000 па 2001 год — кансультант аддзела прававога рэгулявання зямельных адносін і кантролю за выкарыстаннем і аховай зямель Дзяржаўнага камітэта па зямельных рэсурсах, геадэзіі і картаграфіі Рэспублікі Беларусь.

З 2001 па 2002 год — кансультант-юрыст юрыдычнага аддзела Камітэта па зямельных рэсурсах, геадэзіі і картаграфіі пры Савеце Міністраў Рэспублікі Беларусь.

З 2002 па 2003 год — начальнік юрыдычнага аддзела Камітэта па зямельных рэсурсах, геадэзіі і картаграфіі пры Савеце Міністраў Рэспублікі Беларусь.

У 2004 годзе — начальнік юрыдычнага ўпраўлення Камітэта па зямельных рэсурсах, геадэзіі і картаграфіі пры Савеце Міністраў Рэспублікі Беларусь.

З 2004 па 2006 год — начальнік юрыдычнага аддзела Камітэта па зямельных рэсурсах, геадэзіі і картаграфіі пры Савеце Міністраў Рэспублікі Беларусь.

З 2006 года па 2012 год — намеснік старшыні Дзяржаўнага камітэта па маёмасці Рэспублікі Беларусь.

З 2012 года па снежань 2014 года — дырэктар Нацыянальнага цэнтра прававой інфармацыі Рэспублікі Беларусь.

У снежні 2014-га прызначаны старшынёй Дзяржаўнага камітэта па маёмасці Рэспублікі Беларусь.

КАЧАНАВА

Наталля Іванаўна

Нарадзілася ў 1960 годзе ў г. Полацк Віцебскай вобласці.

Скончыла Наваполацкі політэхнічны інстытут імя ЛКСМБ, Акадэмію кіравання пры Прэзідэнце Рэспублікі Беларусь.

Працавала аператарам пульты кіравання, інжынерам па тэхніцы бяспекі, інжынерам вытворча-тэхнічнага аддзела Полацкага прадпрыемства «Водаканал», інжынерам, выканаўцай абавязкаў начальніка, вядучым інжынерам вытворча-тэхнічнага аддзела Полацкага вытворчага аб'яднання жыллёва-камунальнай гаспадаркі, начальнікам аддзела жыллёва-камунальнай гаспадаркі, намеснікам старшыні па капітальным будаўніцтве і жыллёва-камунальнай гаспадарцы Полацкага гарадскога выканаўчага камітэта. Займала пасаду старшыні Наваполацкага гарадскога выканаўчага камітэта.

Удастоена званняў «Жанчына Віцебшчыны 2002» і «Лепшы інжынерна-тэхнічны работнік Полацкага прадпрыемства «Водаканал».

ВОЙК

Віталь Міхайлавіч

Нарадзіўся ў 1962 годзе ў г. Калінкавічы Гомельскай вобласці. У 1984 годзе скончыў Беларускі політэхнічны інстытут па спецыяльнасці «Аўтамабілі і трактары», а ў 2009 годзе — Акадэмію кіравання пры Прэзідэнце Рэспублікі Беларусь, атрымаўшы спецыяльнасць «Дзяржаўнае кіраванне нацыянальнай эканомікай».

У 1984—2001 гадах працаваў на розных пасадах на Мінскім аўтамабільным заводзе, а затым — на Мінскім заводзе колавых цягачоў.

СНАПКОЎ Мікалай Генадзевіч

Нарадзіўся ў 1969 г. у г. Магілёў. У 1991 г. скончыў Беларускую сельгасакадэмію, у 2001 г. — Акадэмію кіравання пры Прэзідэнце Рэспублікі Беларусь. У 1990—1994 гг. працаваў эканамістам, старшым эканамістам, бухгалтарам на сельгаспрадпрыемствах Магілёўскай і Гродзенскай абласцей, у 1994—1996 гг. — эканаміст, галоўны эканаміст, намеснік кіраўніка ў Дрыбінскім аддзяленні Белаграпрамбанка, у 1996—2000 гг. — намеснік старшыні па пытаннях эканомікі, рыначных адносін і прыватызацыі Горацкага райвыканкама. У 2000—2007 гг. — начальнік фінансавога ўпраўлення Магілёўскага аблвыканкама, у 2007—2009 гг. — намеснік старшыні Магілёўскага аблвыканкама. Са студзеня 2009 года працаваў намеснікам кіраўніка Адміністрацыі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

Міністр эканомікі Рэспублікі Беларусь са снежня 2009 года па снежань 2014 года. У снежні 2014 прызначаны намеснікам кіраўніка Адміністрацыі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

БУЗОЎСКИ Ігар Іванавіч

Нарадзіўся ў 1972 г. у в. Кашалёва Навагрудскага раёна Гродзенскай вобласці. Скончыў Мінскае ваеннае каманднае вучылішча, Расійскую акадэмію дзяржаўнай службы пры Прэзідэнце Расійскай Федэрацыі.

Служыў у радах Узброеных Сіл. Працаваў сацыяльным педагогам — псіхалагам, загадчыкам аддзела сацыяльна-педагагічнай і псіхалагічнай працы Цэнтра пазашкольнай работы г. Навагрудка, другім сакратаром Навагрудскага раённага камітэта, памочнікам сакратара Цэнтральнага камітэта грамадскага аб'яднання «Беларускі патрыятычны саюз моладзі», дырэктарам рэспубліканскага маладзёжнага цэнтра «Юнацтва», дырэктарам па арганізацыйных пытаннях і міжнароднай дзейнасці грамадскага аб'яднання «Дзіцяча-юнацкі клуб па хакеі «Залатая шайба», загадчыкам аддзела па сувязях з грамадскасцю, намеснікам генеральнага дырэктара дырэкцыі прамаціравання Нацыянальнай дзяржаўнай тэлерадыёкампаніі Рэспублікі Беларусь, другім сакратаром Цэнтральнага камітэта грамадскага аб'яднання «Беларускі рэспубліканскі саюз моладзі», саветнікам-кансультантам, галоўным саветнікам упраўлення па каардынацыі ідэалагічнай работы галоўнага ідэалагічнага ўпраўлення Адміністрацыі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

Першы сакратар Цэнтральнага камітэта грамадскага аб'яднання «Беларускі рэспубліканскі саюз моладзі».

Выбраны членам Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь пятага склікання ад г. Мінск. Намеснік старшыні Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па адукацыі, навучы, культуры і сацыяльным развіццям.

У снежні 2014 года прызначаны на пасаду намесніка кіраўніка Адміністрацыі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

ДАМАНЕЎСКИ Уладзімір Віктаравіч

Нарадзіўся ў 1960 г. у г. Дзяржынск Мінскай вобласці. У 1983 г. скончыў Беларускі дзяржаўны аграрны тэхнічны ўніверсітэт, у 1998 — Акадэмію кіравання пры Прэзідэнце Рэспублікі Беларусь.

Працоўную дзейнасць пачаў у 1982 годзе інжынерам-радыёмеханікам Дзяржынскай бройлернай птушкафабрыкі.

У 1984—1988 гадах працаваў дырэктарам станцыі юных тэхнікаў у Дзяржынску, з 1990 года — інструктарам арганізацыйнага аддзела Дзяржынскага гаркама КПБ. На працягу 1990—1998 гг. быў загадчыкам аддзела па справах моладзі Дзяржынскага гарадскога выканаўчага камітэта, потым — Дзяржынскага раённага выканаўчага камітэта.

З 1998 па 2006 год працаваў у Мінскім абласным выканаўчым камітэце на розных пасадах: галоўны спецыяліст упраўлення арганізацыйна-кадравай работы, інспектар галоўнага ўпраўлення кадраў, намеснік начальніка ўпраўлення — загадчык арганізацыйнага аддзела галоўнага ўпраўлення арганізацыйна-кадравай работы, намеснік старшыні камітэта па сельскай гаспадарцы і харчавання.

З 2006 года працаваў інспектарам па Мінскай вобласці інспектарскага аддзела Апарату Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь.

Са снежня 2009-га па чэрвень 2013 года — старшыня Слуцкага райвыканкама.

З 2013 года — памочнік Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь — галоўны інспектар па Гродзенскай вобласці.

У снежні 2014 года прызначаны старшынёй Магілёўскага аблвыканкама.

ЛІС Анатоль Васільевіч

Нарадзіўся ў 1958 годзе. Скончыў Беларускі інстытут механізацыі сельскай гаспадаркі, Мінскі інстытут паліталогіі і сацыяльнага кіравання КПБ.

У 1990—1996 гадах працаваў намеснікам старшыні калгаса «Кастрычнік» Гродзенскага раёна. З 1996 па 2005 год узначальваў Навагрудскі райвыканкам. З 2005 па 2007 год — намеснік старшыні Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу па заканадаўстве і судова-прававых пытаннях. Да 2009 года з'яўляўся старшынёй Мазырскага райвыканкама, затым працаваў намеснікам міністра прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя. У лютым 2013 года прызначаны памочнікам Прэзідэнта Беларусі — галоўным інспектарам па Гомельскай вобласці.

З сакавіка 2014 года — намеснік кіраўніка Адміністрацыі Прэзідэнта Беларусі.

У снежні 2014-га прызначаны старшынёй Брэсцкага аблвыканкама.

ШАРСТНЁЎ Мікалай Мікалаевіч

Родам з Аршанскага раёна Віцебскай вобласці. Скончыў Зоаінжынерны факультэт Віцебскага ветэрынарнага інстытута па спецыяльнасці «Заатэхнія». Жанаты, бацька двух дзяцей — сына і дачкі.

У верасні 2014 года прызначаны памочнікам Прэзідэнта Беларусі — галоўным інспектарам па Віцебскай вобласці.

У снежні 2014-га прызначаны старшынёй Віцебскага аблвыканкама.

■ 3 першых вуснаў

Андрэй КАБЯКОЎ:

«Мы павінны навесці ідэальны парадак»

Галоўнай задачай урада Андрэй Кабякоў, назначаны прэм'ер-міністрам Беларусі, лічыць забеспячэнне паступальнага развіцця эканомікі і, па магчымасці, павышэнне ўзроўню жыцця насельніцтва краіны.

«Мы павінны забяспечыць паступальнае развіццё беларускай эканомікі, каб жыццёвы ўзровень нашых людзей ні ў якім разе не стаў горшым, а па магчымасці, з улікам знешніх абставін і нашых дадатковых намаганняў па навадзённым парадку і дысцыпліны, дасягнуць добрых станоўчых вынікаў», — цытуе Андрэя Кабякова БЕЛТА.

Прэм'ер-міністр запэўніў, што зробіць усё магчымае, у тым ліку дзякуючы вопыту, набытаму на папярэдніх пасадах, каб яго дзейнасць на новым месцы была на карысць беларускаму народу і развіццю эканомікі.

«Задачы, што стаяць перад беларускай эканомікай, відавочныя. Сітуацыя ў свеце няпростая, а наша эканоміка, на жаль, вельмі залежная ад знешніх рынкаў. Але ў той жа час хапае і ўнутраных праблем, і мы павінны навесці ідэальны парадак, каб мінімізаваць той негатывны ўплыў, які на нас аказвае сусветная эканоміка», — сказаў прэм'ер-міністр.

Паводле яго слоў, рашэнні, прынятыя папярэднім складам урада і кіраўніцтвам Нацыянальнага банка, вывераныя і эфектыўныя. «Наша задача — не страціць тэмпу ў прыняцці эфектыўных рашэнняў і апраўдаць надзеі народа, звязаныя з работай урада — галоўнага эканамічнага штаба краіны», — падкрэсліў Андрэй Кабякоў.

Павел КАЛАУР:

«Захаваць і развіць рэсурсную базу банкаў»

Прыярытэтнай задачай з'яўляецца забеспячэнне фінансавай стабільнасці Беларусі. Такую думку выказаў журналістам Павел Калаур, назначаны старшынёй праўлення Нацыянальнага банка.

Паводле слоў новага кіраўніка Нацбанка, першачарговай з'яўляецца рэалізацыя далейшых захадаў па падтрыманні стабільнасці на валютным рынку, забеспячэнне валютна-абменных аперацый.

«Вельмі важна ў цэлым захаваць і развіць рэсурсную базу для банкаў, каб у такі няпросты час можна было падтрымаць рэальны сектар эканомікі», — сказаў Павел Калаур.

Ён таксама лічыць, што ў цяперашніх умовах трэба будзе шукаць якія-небудзь балансуемыя і кампрамісныя рашэнні.

ВЫЙСЦІ НА НОВЫ ЎЗРОВЕНЬ РАЗВІЦЦЯ

Учора на пасяджэнні пазачарговай сесіі Брэсцкага абласнога Савета дэпутатаў Анатоль ЛІС зацверджаны на пасаду старшыні Брэсцкага аблвыканкама.

Новага кіраўніка вобласці прадставіў прэм'ер-міністр Андрэй Кабякоў.

Па словах кіраўніка ўрада, Анатоль Ліс мае вялікі вопыт кіруючай работы, на папярэдніх пасадах ён дабіўся значных поспехаў, удастойваўся ганаровых узнагарод. Яго вызначае ініцыятыўнасць, энергічнасць і прынцыповасць. «Пры прызначэнні на новую пасаду кіраўніком дзяржавы Анатолю Лісу былі дадзены канкрэтныя даручэнні па развіцці вобласці, у першую чаргу аграпрамысловага сектара. Думаю, што Анатоль Ліс зможа надаць належнае паскарэнне эканамічнаму развіццю Брэсцкай вобласці, што дазволіць

ёй выйсці на лідзіруючыя пазіцыі па розных напрамках у наступным годзе», — сказаў прэм'ер-міністр.

Андрэй Кабякоў таксама адзначыў, што новы кіраўнік вобласці прызначаны на пасаду ў няпросты час, і выказаў надзею на тое, што кіраўнічы актыў рэгіёна стане яму апорай.

Свае думкі аб планах развіцця вобласці выказалі дэпутаты, кіраўнікі прадпрыемстваў. Яны лічаць, што Анатоль Ліс прадоўжыць лепшыя традыцыі працы ў сельгасгаспадарчым рэгіёне, што дапаможа яму выйсці на новы ўзровень развіцця.

У сваю чаргу Анатоль Ліс падзякаваў за аказаны давер і сказаў: «Брэсцкая вобласць

сёння — адна з найлепшых у краіне па многіх паказчыках. І наша задача — не спыняцца на дасягнутым».

Канстанцін ЛЮТКЕВІЧ.

ГАЛОЎНАЕ — КЛОПАТ ПРА ЛЮДЗЕЙ

Пазачарговая сесія Віцебскага абласнога Савета дэпутатаў зацвердзіла кандыдатуру Мікалая ШАРСТНЁВА на пасаду старшыні Віцебскага аблвыканкама.

Прадстаўляючы новага кіраўніка Віцебскай вобласці, кіраўнік Адміністрацыі Прэзідэнта Аляксандр Косінец падкрэсліў, што старшыня аблвыканкама павінен строіць сваю працу, кіруючыся ў першую чаргу клопатамі і праблемамі людзей.

Кіраўнік Адміністрацыі Прэзідэнта адзначыў, што 2015 год будзе для краіны складаным, таму актыўна вобласці неабходна сканцэнтравана ўсё свае намаганні, каб забяспечыць развіццё эканомікі, захаваць стабільнасць у грамадстве. У будучым годзе Віцебшчыне давядзецца працаваць ва ўзмоцненым рэжыме, бо ў рэгіёне ўжо закладзена вельмі высокая база.

«Тут ёсць усё неабходнае, каб эфектыўна развівацца і рухацца наперад.

Я прашу вас утрымаць і прымножыць заваяваныя пазіцыі, цалкам выканаць прагнозныя паказчыкі і годна адсвяткаваць 70-годдзе Перамогі», — сказаў Аляксандр Косінец.

Кіраўнік Адміністрацыі падзякаваў актыўна вобласці за сумесную працу. Ён падкрэсліў, што кадры Віцебшчыны вельмі моцныя, карыстаюцца аўтарытэтам, і папрасіў падтрымаць новага старшыню аблвыканкама: «Хлеб губернатара вельмі цяжкі, гэта практычна кругласутачная праца. Падтрымлівайце яго і ў далейшым. Каб сёння было лепш, чым учора, а заўтра лепш, чым сёння».

Аляксандр Косінец пажадаў новаму губернатару і актыўна вобласці плённай сумеснай працы, паабяцаўшы часта быць у рэгіёне. «Будзем разам вырашаць пытанні, каб Прыдзвінскі край стаў яшчэ больш прыгожым», — сказаў кіраўнік Адміністрацыі.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

У ПАШАНЕ — ІНІЦЫЯТЫЎНЫЯ І ДЗЕЙНЫЯ

На пазачарговай васьмай сесіі Магілёўскага абласнога Савета дэпутатаў была аднагалосна зацверджана кандыдатура новага старшыні аблвыканкама Уладзіміра ДАМАНЕЎСКАГА.

— Гэта чалавек, які прайшоў школу жыцця і годна працягнуў яе ў партыйнай, кадравай працы, аграпрамысловым і эканамічным сегментах, — прадставіў Уладзіміра Даманеўскага намеснік прэм'ер-міністра Рэспублікі Беларусь Міхаіл Русы. Ён таксама выказаў упэўненасць, што новы старшыня Магілёўскага аблвыканкама, які чалавек прынцыповы і працавіты, забяспечыць станоўчую дынаміку ў развіцці рэгіёна.

Уладзімір Даманеўскі падзякаваў усім за аказаную падтрымку і адзначыў, што разглядае рашэнне кіраўніка дзяржавы як высокі давер, які накладвае на яго вялікую адказнасць.

Новы старшыня Магілёўскага аблвыканкама падкрэсліў, што беражліва ставіцца да кадраў, шануе ініцыятыўных і дзейных людзей. Вынікам і крытэрыем для ацэнкі працы ён бачыць эфектыўнае рашэнне пастаўленых перад вобласцю задач.

Новаму губернатару 54 гады. На пасаду старшыні Магілёўскага аблвыканкама ён змяніў Пятра Рудніка, які ўзначаліў ААТ «Магілёўхімвалакно».

Нэлі ЗІГУЛЯ.

Фотаздымкі БЕЛТА.

МЕРЫ СУПРАЦЬДЗЕЯННЯ — НЕАДКЛАДНЫЯ

З наркотыкамі будуць больш жорстка змагацца і ў рэальнай, і ў віртуальнай прасторах

Учора Прэзідэнт Аляксандр Лукашэнка падпісаў Дэкрэт «Аб неадкладных мерах па супрацьдзеянні незаконнаму абарачэнню наркотыкаў», па ведамляе прэс-служба кіраўніка дзяржавы.

Дэкрэт накіраваны на забеспячэнне абароны жыцця і здароўя беларускіх грамадзян, стварэнне ўмоў для бяспечнага развіцця дзяцей і моладзі, спыненне распаўсюджвання наркаманіі як пагрозы для дэмаграфічнай бяспекі і здароўя нацыі. Для дасягнення гэтых мэт уведзіцца комплекс неадкладных мер па супрацьдзеянні незаконнаму абарачэнню наркотыкаў. Прадугледжваецца максімальная актывізацыя намаганняў дзяржаўных органаў, устаноў адукацыі і аховы здароўя, саветаў грамадскіх пунктаў аховы правапарадку, добраахвотных дружын, грамадскіх аб'яднанняў і іншых арганізацый.

Урад зацвердзіць комплексны план мерапрыемстваў, які змяшчае эфектыўныя меры па супрацьдзеянні незаконнаму абарачэнню наркотыкаў, прафілактыцы іх спажывання і сацыяльнай рэабілітацыі асоб, хворых на наркаманію. Пры гэтым урад будзе абавязаны не менш за адзін раз на год у мэтах эфектыўнага процідзеяння новым формам і метадам распаўсюджвання наркотыкаў разглядаць стан работы ў названай сферы на пасяджэннях Прэзідыума Савета Міністраў з наступным інфармаваннем аб выніках Прэзідэнта Беларусі.

• Кампетэнтна

ЗА ГАНДАЛЬ НАРКОТЫКАМІ — ДА 25 ГАДОЎ ТУРМЫ

Пра тое, што цяпер будзе чакаць гандляроў дурманам і яго спажываючых, карэспандэнт «Звязды» расказаў начальнік галоўнага ўпраўлення па наркаконтролі і супрацьдзеянні гандлю людзьмі МУС Беларусі Васіль ЛОСІЧ.

АДКАЗНАСЦЬ З 14 ГАДОЎ

Для гандляроў наркатывнымі сродкамі, псіхатрапамі, прэкурсорамі і аналагамі тэрмін максімальнага пазбаўлення волі павялічыўся да 20 гадоў. Аднак калі «кліент» памёр пасля ўжывання наркотыку, то за кратамі дылеру давядзецца правесці ажно да чвэрці стагоддзя! Перспектыва апынуцца ў турме для няпоўнагадовага наркакандляроў пачнецца цяпер з 14 гадоў. Не пазбегнуць адказнасці перад законам і людзі, якія прадаставілі належны ім жыллы памяшканні для прыгатавання наркотыкаў і псіхатрапаў.

Раней гандляры дурманам часцяком пазбягалі адказнасці, крыху відазмняючы формулу раней забароненага рэчыва. Тое, што з-за гэтага атрымлівалася хімічнае злучэнне з абсалютна непрадказальным спосабам дзеяння, іх зусім не хваліла. Праз некаторы час і новае рэчыва ўно-

Прадугледжаны таксама дадатковыя паўнамоцтвы МУС па каардынацыі дзейнасці дзяржаўных органаў у сферы процідзеяння незаконнаму абарачэнню наркотыкаў.

Становіцца больш жорсткай крымінальна адказнасць за злачынствы, звязаныя з незаконным абарачэннем наркотыкаў. Так, павялічваецца максімальны тэрмін пазбаўлення волі за дзеянні, звязаныя са збытам наркотыкаў пры наяўнасці абцяжарваючых прыкмет (напрыклад, учыненыя групай асоб альбо ў дачыненні да асабліва небяспечных наркотыкаў, альбо ў буйным памеры, альбо на тэрыторыі ўстановы адукацыі), — з 13 да 15 гадоў; збыт наркотыкаў заведама няпоўнагадоваму — з 8 да 15 гадоў; дзеянні, звязаныя са збытам наркотыкаў, учыненыя арганізаванай групай, — з 15 да 20 гадоў, а таксама за выраб або перапрацоўку наркотыкаў у лабараторных умовах — з 8 да 20 гадоў.

Уводзіцца крымінальна адказнасць за дзеянні, звязаныя са збытам наркотыкаў, якія пацягнулі па неасцярожнасці смерць чалавека ў выніку спажывання ім наркотыкаў (цягне пазбаўленне волі на тэрмін ад 12 да 25 гадоў); незаконнае перамяшчэнне наркотыкаў праз дзяржаўную мяжу Беларусі пры адсутнасці прыкмет кантрабанды (цягне пазбаўленне волі на тэрмін да 12 гадоў); паўторнае на працягу года пасля накладання адміністрацыйнага спагнання за такое ж парушэнне спажыванне ў грамадскім месцы наркотыкаў або

з'яўленне ў грамадскім месцы ў стане наркатывнага ап'янення, альбо знаходжанне на працоўным месцы ў працоўны час у стане наркатывнага ап'янення (цягне максімальнае пакаранне ў выглядзе абмежавання волі тэрмінам на 2 гады).

Зніжаецца ўзрост надыходу крымінальнай адказнасці за дзеянні, звязаныя са збытам наркотыкаў, з 16 да 14 гадоў.

Узмацняюцца меры адміністрацыйнай адказнасці за правапарушэнні, звязаныя са спажываннем наркотыкаў. Уводзіцца адміністрацыйная адказнасць за з'яўленне ў грамадскім месцы ў стане наркатывнага ап'янення (штраф у памеры ад 5 да 10 базавых велічынь); за непрыняцце індывідуальным прадпрыемствам або юрыдычнай асобай мер па недапушчэнні спажывання наркотыкаў альбо іх збыту на дыскатэках, у культурна-забаўляльных (начных) клубах, ігральных установах, а таксама за неінфармаванне органаў унутраных спраў аб выяўленых фактах здзяйснення такіх дзеянняў (штраф у памеры ад 20 да 50 базавых велічынь).

Павялічваецца максімальны памер штрафу за знаходжанне на працоўным месцы ў працоўны час у стане наркатывнага ап'янення (з 10 да 12 базавых велічынь); спажыванне наркотыкаў без прызначэння ўрача ў грамадскім месцы (з 8 да 15 базавых велічынь).

Замацоўваюцца палажэнні, якія дазваляюць аператыўна забара-

няць абарачэнне на тэрыторыі Беларусі новых псіхаактыўных рэчываў (курільных сумесяў, «спайсаў») і прыцягваць да адказнасці іх распаўсюджвальнікаў. Прадугледжваецца ўдкладненне паняцця аналагаў наркотыкаў, якое дазваляе залічваць да іх больш шырокі спектр хімічных рэчываў. Максімальна спрашчаецца працэдура аднясення новых псіхаактыўных рэчываў да наркотыкаў і ўвядзення тым самым забароны на іх незаконнае абарачэнне ў Беларусі.

У сувязі з пагрозай шырокага распаўсюджвання наркотыкаў з выкарыстаннем інтэрнэту замацоўваецца механізм аператыўнага абмежавання доступу карыстальнікаў інтэрнэт-паслуг да інтэрнэт-рэсурсаў, якія змяшчаюць матэрыялы, накіраваныя на незаконнае абарачэнне наркотыкаў. Рашэнні аб такім абмежаванні прымаюцца Мініфармам на падставе пісьмовых апавяшчэнняў МУС і з'яўляюцца абавязковымі для выканання ўсімі пастаўшчыкамі інтэрнэт-паслуг на тэрыторыі Беларусі.

У мэтах павышэння эфектыўнасці прафілактычных і аператыўна-вышукowych мерапрыемстваў па барацьбе з незаконным абарачэннем наркотыкаў, у тым ліку ў інтэрнэце, своечасовага выяўлення асоб, занятых у незаконным абарачэнні наркотыкаў, Дэкрэтам ускладаюцца абавязкі на ўладальнікаў інтэрнэт-рэсурсаў — аналізаваць змест прыналежных ім інтэрнэт-рэсурсаў, не дапускаць іх выкарыстання для распаўсюдж-

вання матэрыялаў, накіраваных на незаконнае абарачэнне наркотыкаў, а таксама інфармаваць органы ўнутраных спраў аб спробах распаўсюджвання такіх матэрыялаў.

Таксама ўскладаюцца абавязкі на пастаўшчыкоў інтэрнэт-паслуг — забяспечыць з 1 студзеня 2016 года фарміраванне і захоўванне ў парадку, які вызначаецца Мінсвязі, актуальных звестак аб інтэрнэт-паслугах, якія наведваюцца карыстальнікамі на інтэрнэт-рэсурсах.

З 1 сакавіка 2015 года ствараецца Адзіная сістэма ўліку асоб, якія спажываюць наркатывныя сродкі, псіхатрапы рэчывы, іх аналігі.

Уводзіцца абавязковая ідэнтыфікацыя ўладальнікаў электронных кашалькоў, створаных у электронных аплатных сістэмах, якія дзейнічаюць на тэрыторыі Беларусі (незалежна ад памераў сум электронных грошай, якія лічацца ў такіх электронных кашальках).

Ураду прапінсваецца прыняць захады па стварэнні асобных папраўчых устаноў для асоб, асуджаных за злачынствы, звязаныя з незаконным абарачэннем наркотыкаў; арганізацыя спецыялізаваных лячэбна-працоўных прафілакторыяў для хворых на наркаманію або таксікаманію, а таксама па стварэнні профільных лячэбна-выхаваўчых устаноў, якія забяспечваюць комплексную рэабілітацыю няпоўнагадовых, якія стаяць на наркалагічным уліку.

Дэкрэт уступае ў сілу з 1 студзеня 2015 года.

• На думку парламентарыяў

ЗАПАТРАБАВАНЫЯ МЕРЫ

Старшыня Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў па нацыянальнай бяспецы Валеры ГАЙДУКЕВІЧ:

— Адна з самых галоўных нормаў дэкрэта датычыцца аператыўнага ўключэння ў спісы наркатывных сродкаў новых рэчываў: цяпер гэтая працэдура займае каля месяца, а з 1 студзеня для яе спатрэбіцца некалькі дзён. Гэта неабходна, бо сёння мы не паспяваем за наркадзялкамі — яны дзейнічаюць больш хутка. Другая навацыя — больш жорстка адказнасць асоб, якія распаўсюджваюць наркотыкі няпоўнагадовым. Павялічваюць тэрміны пазбаўлення волі і для тых, хто вырабляе наркатывныя сродкі, выкарыстоўваючы лабараторнае абсталяванне. Гэтыя меры вельмі запатрабаваныя, бо цяпер вельмі шмат моладзі ахоплена гэтай заразай. Дэкрэт дазваляе прымяняць такія захады аператыўна, пазней яны ўвойдуць у закон.

Намеснік старшыні Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў па ахове здароўя, фізічнай культуры, сямейнай і маладзёжнай палітыцы Вадзім ДЗЕВЯТКОЎСКІ:

— Я рады, што асабіста далучыўся да прасоўвання некалькіх нормаў, якія ўвайшлі ў дэкрэт. Адна з іх датычыцца ўзаемадзеяння трох ведамстваў — МУС, Міністэрства аховы здароўя і Дзяржаўнага камітэта судовых экспертыз — дзеля максімальна хуткага ўключэння ў спіс забароненых рэчываў новых знойдзеных наркатывных сродкаў. Гэты механізм — вельмі эфектыўная мера па супрацьдзеянні распаўсюджванню наркотыкаў. Цяпер дзяржаўным органам спатрэбіцца не больш за 2 дні, каб паставіць гэтае рэчыва па-за законам.

Не менш важнае пакаранне за прадастаўленне свайго жылля для вырабу наркотыкаў. Дастанкова будзе знайсці прыкметы таго, што ў памяшканні вырабляліся наркотыкі, каб чалавек панёс сур'ёзнае пакаранне.

Дэкрэт паскарае тэмп заканадаўчай работы. У яго ўвайшлі напрацоўкі, якія былі падрыхтаваны ў рабочых групах у парламенце. Значны дапаўненні адбыліся пасля нарады ў Прэзідэнта Беларусі. Адапаведныя законапраекты разглядаецца ў Палаце прадстаўнікоў ужо на працягу года. Некаторыя сур'ёзныя прапановы паступілі гэтай вясной, але ў вяснову сесію мы не паспелі вынесці дакумент на першае чытанне. У міжсесійны перыяд мы дапрацавалі дакумент да такой ступені, каб яго можна было разглядаць у двух чытаннях. Аднак і на гэты раз мы не разгледзелі яго. Таму дэкрэт — гэта мера хуткага прыняцця ўжо падрыхтаваных антынаркатывных нормаў.

Дэкрэт будзе халодным душам для тых, хто абыходзіць заканадаўства, каб зарабіць на здароўі і жыцці іншых людзей. А таксама для тых, хто гатовы 5-6 гадоў адсядзець, а потым працягваць сваю чорную справу. Цяпер распаўсюджвальнікі ў выпадку чыёйсьці смерці ад спажывання наркотыкаў могуць быць пазбаўлены волі тэрмінам да 25 гадоў.

Але самае галоўнае — мы павінны стварыць такія ўмовы, каб малады чалавек і не думаў пра наркотыкі. Каб яму было што губляць, каб ён не хацеў гэтага губляць. Наркотыкі спажываюць людзі, якія нікому не патрэбны, якія не маюць магчымасці сябе праявіць. Іх знаходзяць маркетологі, якія прапануюць запоўніць душэўную пустаць хімічным задавальненнем.

Член Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў па ахове здароўя, фізічнай культуры, сямейнай і маладзёжнай палітыцы, старшыня Беларускай асацыяцыі ўрачоў Дзмітрый ШАЎЦОЎ:

— Як дэпутат, урач і грамадзянін я толькі «за» ўзмацненне адказнасці ў справе барацьбы з распаўсюджваннем і захоўваннем наркотыкаў. Мы бачым, што забароненыя рэчывы вельмі актыўна ўкараняюцца ў маладзёжным асяроддзі, у тым ліку ў школах. Размова пры гэтым ідзе пра вельмі сур'ёзныя, незваротныя наступствы. Нават аднаразовае спажыванне курільных сумесяў аказвае вельмі моцны негатывны ўплыў на здароўе, а часам наогул аднімае жыццё. Вельмі і вельмі жорстка трэба рэагаваць на ўцягванне няпоўнагадовых у распаўсюджванне наркатывных рэчываў, на іх захаванне і выраб.

• Меркаванне

Распаўсюджванне набыло хаатычны характар

— Дэкрэт — гэта добрая навіна на фронце барацьбы з наркотыкамі, — лічыць **палітолаг Аляксандр ШПАКОЎСКІ**. — У 2008 годзе ўпершыню на рынку з'явіліся сінтэтычныя канабіноіды — сінтэзаваны аналаг марыхуаны, «спайс». Гэты від наркотыкаў быў новым для нашага заканадаўства і былі праблемы з аднясеннем яго да забароненых сродкаў.

Грамадзяне, у тым ліку старшакласнікі, праз інтэрнэт куплялі рэагенты, апрацоўвалі іх расліннымі кампанентамі і рэалізоўвалі ў сваіх колах. Акрамя таго, наркотыкі сталі распаўсюджвацца

з дапамогай электронных плацэжаў — без кантакту дылера з пакупніком, так званая практыка «закладкі». Пра маштабы бяды сведчыць тое, што толькі афіцыйна сёлета зафіксавана каля 1000 выпадкаў перадазроўкі спайсам, 25 чалавек загінулі. Замест зйфарыі ахоплівае паніка, людзі здзяйсняюць суіцыды, забойствы, гвалт, калечаць саміх сябе або адзін аднаго. Павялічылася колькасць злачынстваў, якія суправаджаюць распаўсюджванне наркотыкаў. Прапановы зрабіць меры супрацьдзеяння наркотыкаў больш жорсткімі выспелі даўно.

■ Стратэгія

ЖЫЦЬ ДОБРА І ЗАХАВАЦЬ РЭСУРСЫ

Чаму замест абласцей
у краіне хацелі стварыць вялікую колькасць акруг?

Як казаў адзін з галоўных герояў «Майстра і Маргарыты», для таго, каб кіраваць, трэба, як-ніяк, мець дакладны план на нейкі даволі прыстойны тэрмін. Гадоў на тысячу. Зразумела, што мы, людзі, такім пахваліцца не можам. Таму складаем планы на значна меншы тэрмін. Скажам, гадоў на 15. Менавіта на паўтара дзясятка гадоў наперад паспрабавалі зазірнуць дзяржаўныя ўлады разам з навукоўцамі. Склалі ў выніку Нацыянальную стратэгію ўстойлівага развіцця да 2030 года. Расказаць пра гэты дакумента і захады, якія ў ім прадугледжаны, карэспандэнту «Звязды» пагадзіўся **Аляксандр ЧАРВЯКОЎ, дырэктар Навукова-даследчага эканамічнага інстытута Міністэрства эканомікі Беларусі.**

Фота Аляксандра ЧАРВЯКОЎА

КАМПРАМІС ТРОХ

— Калі мы гаворым пра развіццё, мы павінны бачыць сябе як мінімум на 10-15 гадоў наперад — для таго, каб правільна спланаваць свае дзеянні. Тым больш, увес свет разумее сёння, што не думаць аб тым, колькі мы выкарыстоўваем рэсурсаў, нельга. Самае галоўнае — гэта захаваць і ўтрымаць баланс паміж спажываннем і развіццём, бо можна досыць хутка рухацца і яшчэ больш хутка спажываць рэсурсаў. Гэта як на машыне: ціснеш хутка — больш паліва выдаткоўваеш. У кампрамісе і заключаецца ўся ідэя ўстойлівага развіцця. Стратэгія дазваляе нам з вамі вызначыць той калідор, у якім мы маглі б забяспечваць рост і захаванне рэсурсаў. Яшчэ адзін момант, які я хацеў бы падкрэсліць — гэта дакумента, у якім павінны ўдзельнічаць дзяржава, грамадства і бізнес. У кожнага з гэтай групы ёсць свае інтарэсы, аднак у выніку ўсе мы прыходзім да аднаго: хочам добра жыць. Дзяржава накіроўвае свае інструменты ў гэтую кропку, бізнес таксама хоча добра развівацца на карысць сваіх уласнікаў, на карысць народа, на карысць дзяржавы. У гэтым дакуменце мы павінны звесці тры вектары ў адну кропку да адной мэты: жыць добра і захоўваць рэсурсаў.

Нават дворніку прыйдзецца вучыцца, таму што калі раней ён працаваў з венікам, то сёння садзіцца на ўборачную машыну.

— **Наколькі гэта атрымалася?**
— Сёлета мы паспрабавалі прыцягнуць да распрацоўкі стратэгіі і міжнародныя арганізацыі, якія знаходзяцца ў Беларусі, і бізнес, і грамадскія арганізацыі. Акрамя таго, дакумента быў размешчаны на сайце Міністэрства эканомікі для таго, каб атрымаць водгук ад насельніцтва. Да гэтага перыяду ішла актыўная праца на працягу года з экспертамі і спецыялістамі, якія маюць пэўную кваліфікацыю. Тут неабходна адзначыць вельмі сур'ёзную падтрымку, якую аказала і Арганізацыя Аб'яднаных Нацый, і Сусветны банк, і іншыя. Прычым былі прыцягнутыя эксперты, якія ў Германіі ўдзельнічаюць цяпер у распрацоўцы стратэгіі ўстойлівага развіцця. Атрымалі ад іх прапановы з улікам сусветных практык. У распрацоўцы ўдзельнічалі таксама нашы незалежныя эксперты ў галіне экалогіі. Неаднаразова дакумента разглядаўся на пасяджэннях «круглых сталоў». Акрамя гэтага, мы дамовіліся з ПРААН аб тым, што будзе выкарыстана магчымасць апытанняў (цяпер праходзіць апытанне «Мой свет» па вызначэнні прыярытэтаў развіцця краіны). Мы хочам атрымаць меркаванне моладзі аб прыярытэтах. Чаму? Таму што яны будуць рухаюцца сілай у 2030 годзе.

— **У канцэпцыі згадваецца пра глабалізацыю. Як паўплывала яна наогул на Беларусь? Якім чынам у канцэпцыі прапануюць з гэтым змагацца?**

— Калі раней у рамках сваёй дзяржавы фірмы канкурувалі паміж сабой, як дваровыя каманды па футболе, то цяпер нашы кампаніі пачынаюць канкуруваць на глабальным узроўні — з фірмамі іншых дзяржаў. На макраўзроўні канкуруюць дзяржавы, урады, а значыць, сістэмы кіра-

вання. Ідзе канкурэнцыя паміж чалавечым патэнцыялам. Гэта трэба ўлічваць і надаваць асаблівую ўвагу адукацыі, каб у гэтых умовах выжываць. І плюсы глабалізацыі ў тым, што яна дае досыць лёгкі доступ да тэхналогій і міжнароднай адукацыі.

— **З якой хуткасцю павінна змяніцца беларуская эканоміка, каб не застацца «дваровай камандай»?**

— Для падрыхтоўкі новых кадраў спатрэбіцца мінімум 8 гадоў. Калі мы хочам выбудоўваць новую эканоміку, то трэба дзейнічаць досыць хутка. Напрыклад, калі энэргаёмістасць у 1990 годзе ў нас складала 1233 кг умоўнага паліва на мільён рублёў у цэнах 2005 года, то ў 2013-м — 393. Памяшэнне больш чым у 3 разы. Калі казаць аб хуткасці, то нам неабходны такія тэхналагічны паварот, які б прывёў нас да ўзроўню развітых дзяржаў. І гэта будзе адбывацца як мінімум на працягу 10 гадоў. Тым больш, што неабходна мяняць мысленне людзей.

— **Мы гэты паварот спрабуем здзейсніць ужо даўно, але нават мадэрнізацыя цалкам не змагла вырашыць праблему. Можа быць, ёсць нейкі новы стымул?**

— Галоўнае — канкурэнцыя і ініцыятыва. І нам важна стварыць інстытуцы, якія будуць іх развіваць. У ініцыятывы ёсць два кірункі: развіццё малога бізнесу і матывацыя працы дзяржслужачых. У дзяржаўных прадпрыемстваў павінна быць больш свабоды ў прыняцці рашэнняў і нацэленасць на атрыманне прыбытку.

БЕГАЦЬ ХУТЧЭЙ ЗА КАНКУРЭНТАЎ

— **Ці значыць гэта, што для дзярж-прадпрыемстваў прыбяруць планы і паказчыкі?**

— Я падыду да гэтага пытання па-іншаму. Любы буйны бізнес фарміруе пэўныя планы і разумее, што яму трэба выпускаць, ацэньваючы рынкі, фарміруючы партфель заказаў на бліжэйшую перспектыву. Задача заключаецца ў іншым: калі мы вядомым паказчыкі аб'ёмаў, але пры гэтым рынак столькі прадукцыі паглынуць не можа, то гэтыя аб'ёмы будуць улічаны ў ВУП, але застаюцца на складзе. І фінансавы стан прадпрыемства пагоршыцца. Значыць, трэба працаваць пад рынкі і бегаць хутчэй, чым бегаюць нашы канкурэнты ў пошуках збыту. А яшчэ лепш рынак апырэджаць і навязваць новыя прадукты.

— **У канцэпцыі ёсць паняцце дыскрымінацыі на міжнародным узроўні. Што гэта значыць?**

— Мы разглядаем гэта як рызык, якая можа ўзнікнуць. Трэба быць гатовымі да такой сітуацыі, у якой апынулася Расія, і ўмець прадухіліць падобнае. Таксама мы маем на ўвазе дыскрымінацыйныя меры ў дачыненні да тэхналогій. Доступ да іх і для нас, і для расіянаў абмежаваны. Таму трэба альбо ствараць свае тэхналогіі, альбо выбудоўваць такую палітыку, каб можна было іх атрымаць.

— **Чаго зараз не хапае беларускай сістэме кіравання?**

— У першую чаргу — карпаратыўнасці. Асабліва ў рэальным сектары эканомікі. Навыя кіраўнікі павінны будучы добра арыентавацца ў знешніх рынках.

ФОРМУЛА-1 ДЛЯ БЕЛАРУСІ

— **Ці не прыйдзецца дзеля гэтага прыцягваць замежных спецыялістаў?**

— Магчыма, на першым этапе. Вопыт ніколі не перашкодзіць. Больш за тое, нам у любым выпадку прыйдзецца ў некага вучыцца. Але нельга арыентавацца на «чужога дзядзьку». Свае кадры трэба таксама рыхтаваць. У сувязі з гэтым асабліва ўвага надаецца моладзі. У нас для гэтага ёсць усе ўмовы. Сёння самай, відавочна, выніковай з'яўляецца дзяржпраграма па падтрымцы адоранай моладзі. Усё гэта можна параўнаць з гонкай «Формула-1». Толькі мы можам сесці ў машыну, якой ужо 20 гадоў, а нехта будзе ўдзельнічаць на самай сучаснай. І мы праиграем.

Гэта дакумента, у якім павінны ўдзельнічаць дзяржава, грамадства і бізнес. У кожнага з гэтай групы ёсць свае інтарэсы, аднак у выніку ўсе мы прыходзім да аднаго: хочам добра жыць. Дзяржава накіроўвае свае інструменты ў гэтую кропку, бізнес таксама хоча добра развівацца на карысць сваіх уласнікаў, на карысць народа, на карысць дзяржавы.

— **А як наконт бесперапыннай адукацыі?**

— Рэчаіснасць такая, што за час нашага жыцця адбываецца некалькі змен тэхналогій. Таму чалавек павінен пастаянна адаптавацца да працы ў новых умовах. Каб максімальна выкарыстоўваць яго патэнцыял на працягу ўсяго жыцця, неабходна стварыць сістэму бесперапыннай адукацыі. А дзяржава для гэтага павінна прадастаўляць умовы. Нават дворніку прыйдзецца вучыцца, таму што калі раней ён працаваў з венікам, то сёння садзіцца на ўборачную машыну. А заўтра гэтая машына будзе з камп'ютарам.

— **Што будучы рабіць са зніжэннем працоўнага патэнцыялу ў сельскай мясцовасці?**

— Дэмаграфічны трэнд да 2030 года ўжо сфарміраваны, таму што дзеці, народжаныя ў гэтым годзе, стануць праз 15 гадоў асновай працаздольнага насельніцтва. Таму тут мы абмежаваны. З-за гэтага давядзецца выкарыстоўваць патэнцыял эмігрантаў.

— **А чым мы будзем прыцягваць кваліфікаваных эмігрантаў, калі ў нас уласныя работнікі ад'язджаюць за мяжу? Атрымліваецца парадокс. Дык каго мы прыцягнем — лепшых ці горшых?**

— Разумеецца, ад'язджаюць заўсёды. Наша задача складаецца ў тым, каб стварыць умовы для іх вяртання. І ўсе выдаткі на стварэнне такіх умоў сябе акупаць, паколькі яны «прывязуць» з сабой навыкі і вопыт.

— **Першапачаткова ў канцэпцыі было напісана аб пераходзе на двухузроўневую сістэму кіравання (стварэнне муніцыпалітэтаў і акруг). Але цяпер ад гэтай ідэі адмовіліся. Чаму?**

— Так, сапраўды мы разглядалі такі варыянт. Гэта звязана з тым, што калі мы аналізавалі сітуацыю ў рэгіёнах, то заўважылі: яны развіваюцца нераўназначна. Некаторыя развіваюцца больш актыўна. І працоўны патэнцыял з усіх раёнаў, якія знаходзяцца вакол гэтага цэнтра, сцякаюцца да яго. Яны нават падзяляюцца па абласцях па-іншаму. Напрыклад, цэнтр Орша знаходзіцца ў Віцебскай вобласці, а ездзяць туды працаваць з Горак Магілёўскай вобласці. І наша ідэя была ў тым, каб сфарміраваць такія цэнтры развіцця, агламерацыі. Але пакуль што такая сітуацыя выяўляецца не ва ўсіх рэгіёнах, таму мы гэта пытанне знялі. Я думаю, што з часам мы да гэтага яшчэ вернемся.

Уладзіслаў КУЛЕЦКІ

■ Дзяржава і бізнес

РАЗАМ ВЫРАШАЦЬ ПРАБЛЕМЫ ПРАСЦЕЙ

Прадпрымальнікі гатовы да ўзаемадзеяння з дзяржавай у паляпшэнні эканамічнай сітуацыі Беларусі. Па словах старшыні Беларускай навукова-прамысловай асацыяцыі Аляксандра Швяца, сітуацыя, якая склалася ў эканоміцы, — абсалютна натуральнае наступства знешніх фактараў, якія мацней за ўсё ўдарылі па экспарцёрах.

Свае прапановы бізнес-саюзы выказалі ў лісце, які накіравалі на адрас Савета па развіцці прадпрымальніцтва ў Беларусі. Паводле інфармацыі старшыні Мінскага сталічнага саюза прадпрымальнікаў і працадаўцаў Уладзіміра КАРАГІНА, гэта, у прыватнасці, прапанова не распаўсюджаць 30-працэнтны падаток на куплю валюты для пагашэння валютных крэдытаў, якія заключаны да 20 снежня 2014 года, а таксама для пагашэння крэдытнай запазычанасці па таварных крэдытах, па якіх да 20 снежня заключаны дагаворы і атрымана прадукцыя.

«Мы ўзаемадзейнічаем з усімі міністэрствамі. Даводзім да іх нашы прапановы. Гэтая сітуацыя вельмі закранае суб'екты гаспадарання. У адрозненне ад Расіі, у Беларусі прымаюцца захады комплекснага рэгулявання сітуацыі. Мы маглі б дапамагчы зрабіць іх больш гарманічнымі для ўсіх», — падкрэсліў Уладзімір Карагін.

Прадпрымальнікі таксама просяць прызнаць сітуацыю з выплатай крэдытаў форс-мажорнай і дазволіць камерцыйным банкам перагледзець умовы і тэрміны вяртання валютных крэдытаў без прымянення штрафных санкцый. Дакумента змяняе просьбу дазволіць суб'ектам гаспадарання павялічваць цэны да ўзроўню, які забяспечвае як мінімум пакрыццё ўласных выдаткаў. Таксама асацыяцыя рознічных сетак накіравала ліст ва ўрад, дзе ў першай частцы было пералічана 10 асноўных харчовых таварных катэгорый, якія адносяцца да крытычнага імпарту. Гэтыя тавары не вырабляюцца ў Беларусі, і яны не могуць быць замешчаны ай-чыннымі вытворцамі. Сярод іх чай, кава, некаторыя віды гародніны і садавіны і інш.

Ілья КРЫЖЭВІЧ

■ Грошы

ВІРТУАЛЬНЫЯ КАШТОЎНЫЯ ПАПЕРЫ

3 16 снежня пачалося пагашэнне дзяржаўных аблігацый, якія намінаваны ў замежнай валюце, для фізічных асоб чацвёртага, пятага і шостага выпускаў на агульную суму 50 млн долараў.

Пагашэнне аблігацый названых выпускаў і выплата працэнтнага даходу па іх ажыццяўляюцца праз філіялы, цэнтры банкаўскіх паслуг і аддзяленні Беларускага па ўсёй краіне. Пры пагашэнні аблігацый ўладальніку выплачваюцца намінальны кошт аблігацы і не атрыманы ім раней працэнтны даход. Пасля заканчэння шасцімесячнага тэрміну (з 16 снежня сёлета да 15 чэрвеня 2015 года), у адпаведнасць з заканадаўствам Беларусі, усе выплаты па дзяржаўных валютных аблігацыях чацвёртага—шостага выпускаў ажыццяўляюцца на падставе заявы ўладальніка аблігацы ў адрас Міністэрства фінансаў.

У прэс-службе Мінфіна дадаткова паведамілі, што ў сувязі са зменай стратэгіі па ажыццяўленні дзяржаўных пазык на ўнутраным фінансавым рынку і высокай актыўнасцю беларускіх банкаў па размяшчэнні сярод насельніцтва аблігацый уласнай эмсіі Міністэрства фінансаў і бліжэйшы час не плануе выпускі дзяржаўных аблігацый для фізічных асоб у дакументарнай форме. Налета грамадзянам будуць прапанаваны дзяржаўныя аблігацы, якія намінаваны ў замежнай валюце, у выглядзе запісаў па рахунках (у бездакументарнай форме). Распаўсюджванне дзяржаўных валютных аблігацый у бездакументарнай форме сярод насельніцтва прадугледжана адпаведнай пастановай Саўміна. Дакладная інфармацыя аб умовах набыцця фізічнымі асобамі дзяржаўных валютных аблігацый у бездакументарнай форме будзе апублікавана дадаткова пры прыняцці Міністэрствам фінансаў рашэння аб размяшчэнні такіх каштоўных папер.

Сяргей КУРКАЧ

■ **Справа жыцця****КОЛАСАВЫ
ПАРАСТКІ**

Усё прарастае. Усё, што закладзена, створана з любоўю, прарастае і прырастае любоўю. Што ў справах сямейных, што ў справах высокіх, грамадскай важнасці. У сем'ях сыноў Якуба Коласа сваё і грамадскае сумясцілася. Але калі не стала Песняра, то старэйшы, Даніла, вучоны-хімік, стаў стваральнікам і першым дырэктарам мемарыяльнага музея Якуба Коласа, прычыніўся да складання альбома «Якуб Колас. Жыццё і творчасць», стаў аўтарам кнігі «Любіць і помніць. Успамінае сын Якуба Коласа».

Сёлета ўспаміналі самога Данілу Міцкевіча — адзначалася яго 100-годдзе, а потым і 55-годдзе стварэння музея Якуба Коласа. І яшчэ 70 гадоў Слонімскай цэнтральнай раённай бібліятэкі, яна носіць імя Коласа з 1944 года. Усе тры даты Вера Данілаўна Міцкевіч адзначыла выданнем кнігі «І бачу пройдзеныя далі», якую прысвяціла свайму бацьку. Сямейная традыцыя, аднак. Пра традыцыі — сямейныя і не толькі — мы размаўляем з унучкай Якуба Коласа.

Вера Міцкевіч з бацькам, Данілам Канстанцінавічам.

СЛОВЫ

— Гэтая кніга будзе працягам бацькавай, таму што ў ёй ёсць яго словы — з артыкулаў, лістоў, нататнікаў — і ўспаміны пра яго. Назвай стаў радочак з Коласавай пэзмы «Рыбакова хата», у ім я ўбачыла перспектыву. Гэтыя далі бачыў Якуб Колас, таксама ў свой час і Даніла Канстанцінавіч.

Я адштурхоўвалася ад таго, што ў нас вельмі шмат кніг з дарчымі надпісамі розных людзей — навукоўцаў, літаратараў, пісьменнікаў, сяброў Данілы Канстанцінавіча. Спачатку ў мяне была думка выдаць кніжку аўтографу. Але праца ператварылася ў больш шырокае выданне. У кнізе змешчана шмат фотаздымкаў.

Аказалася, што гэта цікава не толькі мне — шмат хто прычыніўся да выдання, былі людзі, якія дапамагалі як фундатары (з Расіі, ЗША, Эстоніі, Канады, Беларусі). Выдавец — «Кнігазбор», прадмову напісаў выдатны паэт Сяргей Законнікаў, рэцэнзію — Кастусь Цвірка. Для мяне было важна, што далучыліся два ўраджэнцы Стаўбцоўшчыны, землякі Коласа: рэдактар Сяргей Галоўка і мастак Валерый Дранчук.

ЦЕПЛЫНЯ

— Каб кніга не выглядала зусім дакументальнай, я напісала невялікія ўступы да кожнага з пяці раздзелаў. Самы важкі: «Дарагі і строгі сын мой, Даніла». Тут рукапісы, дакументы, лісты Якуба Коласа і Марыі Дзмітрыеўны да старэйшага сына. Другі раздзел — «Жывём, клопоцімся і дбаем» — прадстаўляе лісты самога Данілы Канстанцінавіча да бацькоў, сямейнікаў і розных асоб. Трэці раздзел — «Асобныя допісы Данілы Міцкевіча», запісы ці артыкулы, якія не ўвайшлі ў яго кніжку «Любіць і помніць», але былі надрукаваны пасля яе выхаду, а таксама невядомыя матэрыялы. Ёсць такія, што выглядалі накідамі, як, напрыклад, тэзісы да артыкула пра свайго сябра Уладзіміра Караткевіча, які Даніла Канстанцінавіч, на жаль, не напісаў. Чацвёрты раздзел — «Пішу вам кароценькае пісьмяк», яшчэ адна цытата з Коласавага ліста. Тут некалькі лістоў розных людзей да Данілы Канстанцінавіча — ад сяброў, перакладчыкаў, якія я палічыла вельмі цікавымі ў дачыненні да Якуба Коласа, напрыклад, паштоўка Вітала Філіповіча 1941 года, дзе ёсць згадка пра Янку Купалу. Пяты раздзел — «Ад усяго сэрца дару» — дарчыя надпісы Данілу Канстанцінавічу. Асабліва цікава мне працавалася з лістамі. Я разумела, што не надрукуеш ліст проста так, яго трэба каментываць — шмат імёнаў, кожнае трэба тлумачыць, а час далёкі.

Гэтую кніжку ўпрыгожылі ўспаміны маёй маці Аляўціны Цімафееўны. Іх знаёмства з бацькам і шлюб сталі абрасцаць домысламі. Трэба было расставіць усе кропкі над «і», я папрасіла маці расказаць, як яны пазнаёмліліся. Замест пасляслоўя я напісала пра апошнюю волю бацькі. Таму што яна была вельмі незвычайная, датычылася нават таго, як распарадзіцца яго прахам.

АХВЯРНАСЦЬ

— Колас быў добрым бацькам, вельмі апекаваўся сынамі. Яго хвалявала, што

Даніла Канстанцінавіч доўга не жаніўся. А Міхась Канстанцінавіч, малодшы на 12 гадоў, наадварот, вельмі рана ажаніўся — у 19 гадоў. Гэта было таксама для Коласа нечакана — Даніла ж быў старэйшы. Таму ён дапамагаў бацьку нават у бытавым плане. Георгій загінуў на фронце. Міхась Канстанцінавіч жыў у Маскве, пасля прыехаў, у яго больш удала складалася навуковая кар'ера (доктар тэхнічных навук). Даніла Канстанцінавіч разумее: каму, як не яму, узяць на сябе клопат пра захаванне памяці пісьменніка. Большую частку жыцця ён знаходзіўся побач з бацькам. Гэта ўжо ў апошнія гады жыцця ў Коласа быў памочнік, сакратар Максім Лужанін. Бацька дапамагаў Коласу па гаспадарцы, у пытаннях пасадкі сада. Калі вярнуліся ў Мінск пасля вайны, знайшлі гэты невялікі дамок на тэрыторыі Акадэміі навук, які сёння з'яўляецца музеем. Даніла Канстанцінавіч падымаў гэтую справу, у нейкім сэнсе сапраўды ахвяруючы сваімі інтарэсамі. Кожны чалавек ведае, якія крыжы ён нясе. Але калі гэты крыж свой, то яго не цяжка несці.

Музей ствараўся паводле пастановы ЦК аб увекавечанні памяці Якуба Коласа. Зыходзілі з таго, што засталося. Самая аўтэнтчная хата — у Ластку, дзе прайшлі 5 гадоў жыцця пісьменніка, калі складалася яго светапогляд. Астатнія давалася рэстаўраваць, перабіраць бярвенні, пакрываць чаротам дах — шукалі людзей, якія ведалі, як зрабіць. Гэта было на плячах Данілы Канстанцінавіча, першага дырэктара музея, і Уладзіміра Іванавіча Міцкевіча, стрычнага брата бацькі, які стаў загадчыкам філіяла. Каб сабраць экспанаты, трэба было аб'ездзіць рэгіён, знайсці нейкія прыдатныя рэчы — некаторыя сапраўды ўзятыя з сем'яў блізкіх родзічаў. Бацьку дасталася: трэба было парупіцца, каб асфальтаваную дарогу правялі, таму што якія экскурсіі будуць ездзіць па пяску, па лужынах? Ён сам ездзіў на «газіку» па рабоце — не браў шафёра, таму што ніколі не ведаў, калі дадому вярнецца. Тады пры фарміраванні музея прасцей было вырашаць многія пытанні. Паводле бацькавых расказаў і з асабістых успамінаў (1970–1980 гг.), за савецкім часам было іншае стаўленне да пісьменнікаў, да іх сем'яў. Была прапанова наконт таго, каб сям'я маля пабудавацца на гэтай жа тэрыторыі — побач з домам, дзе заснаваны музей. Калі было 100-годдзе Якуба Коласа, то бацьку запрашалі ў ЦК і пыталі, што зрабіць для сям'і. Такім чынам майму старэйшаму брату дапамаглі з кватэрай — на вуліцы Якуба Коласа.

ВЫХАВАННЕ

— Якуб Колас пісаў для дзяцей: ёсць пэма «Міхасёвы прыгоды», прысвечаная сыну Міхасю: ён малы захапляўся сваімі гульнямі. А Даніла шмат чытаў — Міхась Канстанцінавіч заўсёды кажа, што старэйшы брат увесь час хадзіў з кніжкай.

У мяне было бацькава выхаванне: на беларускіх народных казках, ён іх нават разыгрываў перад намі. Бацька прыдумляў нечаканыя віншаванні з Новым годам для дзяцей — мы ж з сястрой верылі, што ёсць Дзед Мароз, які прыносіць падарункі. Маці з балкона другога паверха спускала кошык

з падарункамі, грукала ў фортку, і бацька з намі на першым паверсе сустрэкаў гэты кошык.

У нас было шмат кніг. На лета мяне адпраўлялі ў Мікалаеўшчыну да дзядзькі Валодзі, які доўгі час быў загадчыкам філіяла ў Смольні. Дык са мной везлі караб кніг. У мяне самая любімая пэма з Коласавых — «Новая зямля». Яшчэ як была малая, бачыла баброў у крыніцы і бабровыя хаткі. Але пасля ўрагану 1997 года нават частка лесу змянілася. Там і сёння жыве шмат сваякоў. Я дагэтуль прыязджаю ў хату да цёткі Жэні, ёй 92-і год, яна жыве з дачкой.

СПАДЧЫНА

— Мы захоўваем рэчы, якія засталіся ад бацькі: напрыклад, гадзіннік авіяцыйны, які ён вельмі любіў. Былі прапановы, каб кавалачак экспазіцыі прысвяціць яму, стваральніку і першаму дырэктару музея Якуба Коласа. У музеі Янкі Купалы ёсць часткі экспазіцыі, прысвечаныя яго стваральніцы — Уладзіславе Францаўне Луцэвіч.

Што тычыцца рэчаў самога Канстанціна Міхайлавіча, то большасць перададзена ў музей яшчэ пры жыцці Данілы Канстанцінавіча, яны зрабілі гэта разам з братам. З часовага захоўвання — рабочы кабінет Коласа, які налічвае дзесьці 3000 экспанатаў, перададзены перад смерцю Данілы Канстанцінавіча. Ён напісаў распараджэнне, паводле якога мы працягвалі гэтую работу, калі яго не стала.

У кнізе прадстаўлена частка рукапіснай спадчыны Коласа — гэта хатні архіў. Шмат што друкуецца ўпершыню, яно не ўвайшло ў збор твораў. 20-томнік Якуба Коласа не з'яўляецца поўным. І гэта залежыць не ад таго, што ёсць штосьці ў сям'і, а ад таго, што далёка не ўсё сабрана, усё яшчэ знаходзіцца нешта новае, асабліва з эпістальнай спадчыны. Ужо гадоў 20 удзімаецца пытанне аб стварэнні энцыклапедыі «Якуб Колас». Даніла Канстанцінавіч хацеў падключыць і музей, і акадэмічныя інстытуты, і бібліятэкі. На жаль, пасля таго, як музей выйшаў з падпарадкавання Акадэміі навук, ён страціў свой навуковы складнік.

АДКРЫЦЦІ

— Гэта толькі здаецца, што пра класікаў усё вядома, усё сабрана. Метрычны запіс аб нараджэнні Данілы Міцкевіча летась мне ўдалося адшукаць у Нацыянальным гістарычным архіве. І вось яшчэ — запіс аб вячанні Якуба Коласа ў той жа царкве ў Пінску. Неспадзявана на пачатку гэтага года ў «Звяздзе» было інтэрв'ю з уладзікам Сцяфанам, архіепіскапам Лунінецкім і Пінскім. Мы з маці ездзілі да яго на прыём. Ён паказаў дакументы, якія сведчаць пра тое, што Праабражэнская царква — гэта і ёсць Свята-Варварынская царква, але пэўны час яна належала да чыгуначнага ведамства. Зварнуліся да мясцовых улад з прапановай зрабіць на гэтым храме мемарыяльную дошку ў памяць пра вячанне Канстанціна Міхайлавіча і Марыі Дзмітрыеўны. Згода ёсць, а пакуль не відаць.

Ларыса ЦІМОШЫК

**ПАКЛАНІЦА
ХРЫСЦІЦЕЛЮ РУСІ****ЗАХАВАЕМ І ПРЫМНОЖЫМ**

Беларусы ўсіх епархій змогуць пакланіцца мошчам святога роўнаапостальнага князя Уладзіміра ў кастрычніку — снежны наступнага года. Пра гэта паведаміў старшыня сінадальнага інфармацыйнага аддзела Беларускай Праваслаўнай Царквы протаіерэй Сяргій Лепін.

Пакланенне часцінцы мошчаў — адно з мерапрыемстваў да 1000-годдзя спачыну святога роўнаапостальнага князя Уладзіміра, хрысціцеля Русі. Культурная святкавання гэтай даты стане візіт Патрыярха Маскоўскага і ўсяе Русі Кірыла ў чэрвені 2015-га.

Жыхароў Беларусі чакаюць тэматычныя выставы, выпуск юбілейных манет, паштовых блокаў, канвертаў і штэмпеляў. А таксама экскурсіі і паломніцкія вандроўкі да беларускіх праваслаўных святых. На базе Мінскай духоўнай акадэміі пройдзе навуковая канферэнцыя. Акрамя гэтага, адбудуцца дабрачынныя акцыі для дзяцей спецыяльных навучальна-выхаваўчых устаноў, выхавальнікаў дзіцячых дамоў і дамоў сямейнага тыпу. Па ўсёй Беларусі пройдуць шматдзённыя хрэсныя ходы.

— Памяць пра мінулае вызначае будучыню, — адзначыў айцец Сяргій Лепін. — І ўспамін пра тое, як хрысцілася Русь, кім і калі, павінны дапамагчы ў нашых разважаннях пра тое, як не страціць веру ў сучасным свеце, як захаваць, прымножыць і перадаць нашчадкам традыцыйныя хрысціянскія каштоўнасці.

Нагадаем, што ў 2013 годзе БПЦ адзначыла 1025-годдзе хрышчэння Русі. Адзначэнне спачыну святога роўнаапостальнага князя Уладзіміра з'яўляецца лагічным духоўным працягам мінулага юбілею.

Вераніка ПУСТАВІТ.

■ Ведай нашых!**ЗАРАБІЛІ
СВАІМ
РОЗУМАМ**

50 таленавітых вучняў школ, ліцэяў, гімназій, прафесійна-тэхнічных устаноў Гомельшчыны ўзнагароджаны прэміямі Гомельскага абласнога выканаўчага камітэта.

Адна з узнагароджаных — дзесяцікласніца 49-й гомельскай школы Настасся Жыльнікава. Два гады таму дзяўчына атрымала міжнародны дыплом па нямецкай мове першай ступені. Летась выйграў рэспубліканскую прадметную алімпіяду. Зараз Настся пачала вывучаць яшчэ і англійскую мову, што павінна павялічыць шанцы на паступленне ў прэстыжную ВНУ. Праўда, пакуль дзяўчына канчаткова не вызначылася з будучай прафесіяй. Сярод варыянтаў разглядае спецыяльнасць бізнес-перакладчыка.

Дар'я Рабцава — сярэбраны прызёр Еўрапейскай матэматычнай алімпіяды сярод дзяўчат, Дзмітрый Дзямідко заваяваў бронзавы медаль на міжнароднай алімпіядзе па інфарматыцы, члены зборнай каманды Гомельскай вобласці сталі пераможцамі алімпіяды школьнікаў саюзнай дзяржавы па рускай мове і літаратуры «Расія і Беларусь: гістарычная і духоўная супольнасць» у Смаленску. 20 вучняў з годнасцю выступалі на алімпіяде рэспубліканскага ўзроўню. Такім чынам, выдаковых людзей сярод узнагароджаных няма.

Нягледзячы на юны ўзрост, дзеці дэманструюць настойлівасць, працавітасць, умеюць дасягаць пастаўленых мэт і рэалізоўваць свае таленты. Штогод колькасць намінантаў на прэмію аблвыканкама ўзрастае.

— Канешне, вельмі добра, што на Гомельшчыне столькі талентаў і іх усё больш і больш у розных намінацыях, — гаворыць старшыня Гомельскага аблвыканкама Уладзімір ДВОРНИК. — Мне прыемна таксама ўручыць прэміі ўсім, хто робіць нашу вобласць больш вядомай не толькі ў краіне, але і за мяжой. Ніколі не спыняйся. Мы верым у вас і спадзяёмся, што тыя дасягненні, якія ў вас ужо ёсць, — толькі пачатак вялікага і цікавага жыццёвага шляху.

Прэмія Гомельскага абласнога выканаўчага камітэта па падтрымцы таленавітых навучэнцаў была зацверджана 16 гадоў таму. За гэты час яе атрымалі 770 юнакоў і дзяўчат. Памер прэміі складае 10 базавых велічынь. Сёлета кожны ўзнагароджаны школьнік сваім розумам зарабіў Br1,5 млн.

Ірына АСТАШКЕВІЧ

■ Выпрабавана на сабе

У ДЗЯДЫ МАРОЗЫ Я ПАЙШОЎ БЫ...

Карэспандэнт «Звяды»

вучыўся ў школе,

дзе рыхтуюць навагодніх персанажаў

Думаеце, каб стаць Дзедам Марозам, трэба толькі адпаведны касцюм апрануць? Пахадзіць вакол ёлкі, пастукаць кіем, падарыць цукеркі дзятве? Памыляецеся! Сучасныя Дзед Мароз і Снягурка павінны ўмець многае. Напрыклад, рабіць падарункі сваімі рукамі. А калі спатрэбіцца, як аказаць першую медыцынскую дапамогу. А навошта Дзеду Марозу зубная паста? Не ведаеце? Тады чытайце!

«ВЫХАВАЕМ У СВАІХ КАЛЕКТЫВАХ!»

Памятаеце, эпизод з фільма «Карнавальная ноч», калі дырэктар Агурцоў сказаў, што з-за недахопу грошай «выхаваем Бабу Ягу ў сваім калектыве!». У Полацку прадпрыемствы і арганізацыі накіроўваюць сваіх прадстаўнікоў, каб іх навучылі быць Дзедам Марозам і Снягуркай. І зусім не дзеля таго, каб сэканоміць на запрашэнні прафесіяналаў, а каб былі свае «родныя» Дзед і Снягурка. Дарэчы, двухтыднёвае навучанне ў незвычайнай школе бясплатнае. Яна працуе пры полацкім Цэнтры рамёстваў і нацыянальных культур.

— Да 8 снежня па тэлефоне прымаюцца заяўкі. Усяго цяпер у нас каля трыццаці «школьнікаў». Самаму старэйшаму — 60 гадоў, малодшаму — 23. На Дзядоў Марозаў і Снягурак вучацца выхавальнікі і педагогі, прадстаўнікі арганізацый і прадпрыемстваў. Школа — не камерцыйны

праект, а сацыяльны. Нашы выпускнікі, атрымаўшы неабходныя веды, змогуць радаваць дзяцей сваіх калег, а таксама браць удзел у дэбратычных ёлках. Прыйдучы яны і да хлопчыкаў і дзяўчатак, якія з-за стану здароўя не могуць наведаць навагоднія ранішнікі, у тым ліку і ў бальніцы. Мы рыхтуем, можна сказаць, прафесійных Марозаў і іх унучак, каб яны маглі забяспечыць правядзенне не толькі цікавага і вясёлага свята, але і бяспечнага, — расказвае дырэктар раённага Цэнтру рамёстваў і нацыянальных культур Вольга ШАРКЕВІЧ.

На самым першым занятку «школьнікаў» інструктаваў прадстаўнік выратавальнай службы ў касцюме Дзеда Мароза. Расказаў афіцэр пра тое, што неабходна выкарыстоўваць сертыфікаваныя гірлянды, навучыў карыстацца вогнетушыцелем... А Снягурка — хірург па спецыяльнасці — расказала, што рабіць, калі, не дай Бог, камусьці з удзельнікаў свята спатрэбіцца медыцынская дапамога.

— Па 2-3 заняткі праходзяць штодня. Кожны працягласцю 45 хвілін. Вучым рабіць сваімі рукамі падарункі: з гліны, саломы, скуры. Іх уручаць хворым дзецям, а таксама пераможцам конкурсаў... Мужчыны нервуюцца, што адразу не атрымаюцца, і радуецца, як дзеці, калі здолеюць! Усяго ў раскладзе заняткаў 11 прадметаў. Напрыклад, як правесці свята, каб яно было цікавым для глядачоў розных узростаў? Вядома ж: што цікава дашкольнікам, хутка можа надакучыць, напрыклад,

вучням 4-5 класаў. А як сябе паводзіць перад дарослымі, напрыклад, пацыентамі бальніцы? Таму вывучаюцца такія дысцыпліны, як «Рознаўзроставая псіхалогія», «Асновы гульнявых праграм». Выкладчыкі — прафесійныя педагогі, псіхалагі, рэжысёры, майстры народных рамёстваў — з установаў культуры, — працягвае Вольга Анатолеўна. Што цікава, яна сама разоў шэсць была... Дзедам Марозам.

— Так, жанчына можа быць не толькі Снягуркай. Для мяне самым цяжкім было размаўляць нізкім голасам... Дарэчы, калі Дзед Мароз у футры і валёнках, а Снягурка ў басножках прыйдзе на свята, дык гэта

Вырабы вучняў школы Дзядоў Марозаў.

ж няправільна! Упэўнена, нейкі малы абавязкова заўважыць і спытае ў яе: «Ты так ішла зімой? Па снезе?». Пракалаў быць такіх не павінна! Таму «школьнікі» вучацца выглядаць на 100% казачнымі.

Вось вы — чарнявы, дык павінны загрыміравацца так, каб дзеці

не заўважылі, што неспраўдны Дзед Мароз. На бровы трэба нанесці зубную пасту, а валасы цалкам схаваць пад шапкай. Нашы вучні таксама вывучаюць тэхніку грыву, — дзеліцца сакрэтамі мая «настаўніца».

ПЕРАБЛЫТАЛА СА ШТУЧНЫМ

Наша размова плаўна перайшла ў практычны заняткаў. Вольга Анатолеўна даверыла мне панаціць касцюм Дзеда Мароза. Адзеў і... казус: футра аказалася велікаватым. Насамрэч, верагодна, Мароз абавязкова павінен быць шыракаплечым і высокім. Таму і футры вялікія шыюць.

Трохі сапсаваўся ў мяне настрой. Але ж было б непрыгожа, калі б сумны Дзед Мароз прыйшоў на ранішнік. Таму я пад кіраўніцтвам «дырэктара» казачнай школы пачаў уваходзіць у вобраз.

І, верагодна, урэшце стаў артыстычным і харызматычным — такім, хто ўмее завабіць. Але пры гэтым строгім і добрым чараўніком. Менавіта такім, паводле слоў Вольгі Анатолеўны, і павінен быць Дзед Мароз.

— Вам, я так зразумела, уваходзіць і выходзіць з вобраза — наогул не праблема. А многія нашы вучні, улічваючы іх прафесію, адсутнасць неабходнасці шмат гаварыць — лю-

дзі «заціснутыя», — хваліць мяне Вольга Анатолеўна.

НАВАГОДНІ КЛУБ... НА КОЛАХ

Я спаслаўся на вялікую занятасць па рабоце, ды і жыву не ў Полацку, таму мне дазволілі здаць «экзамены» экстернам. Дзвукоссе ў гэтым выпадку, бадай, лішняе. Аказваецца, пасля завяршэння ўсіх заняткаў выпускнікі школы Дзедаў Марозаў здаюць іспыты. Ды не перад настаўнікамі, а пасля навагодняга святачнага шэсця.

— Дзядам Марозам Полацкага раёна ўручылі афіцыйныя дакументы аб заканчэнні школы... Сёлета ўпершыню запрацаваў навагодні клуб на колах. Казачныя героі па папярэдніх заяўках могуць падняць настрой усім ахвотным. У праграме і выпускі радыёгазеты «У Новы год хачу я пажадаць...», і свята народнага календара «Калі запальваюцца зоркі», абрады, тэатралізаваныя паказы, віртуознае выступленне вясёлага гарманіста, музычны гараскоп, навагоднія тэлеграмы... Будуць арганізаваны і конкурсы: «Бег у мяхах», «Лепшая прыпеўка», эстафеты... Мабільны клуб на колах наведвае і аддаленыя населеныя пункты, — расказала галоўны спецыяліст аддзела ідэалагічнай работы, культуры і па справах моладзі Полацкага райвыканкама Ваянціна УЛАСЕНКА.

Аляксандр ПУКШАНСКІ

Выкладчыца беларускай мовы і літаратуры па адукацыі Алена АЛЬХІМОВІЧ прызналася, што займаецца творчасцю, калі ёсць настрой.

— Тэхналогія вельмі простая, — усміхаецца суразмоўца і дэманструе шампанскае, якое не знойдзеш у крамах. — Спачатку змываю наклейку з бутэлькі, на шкло наносю грунтоўку, а потым выкарыстоўваю тэхніку дэкупажу (наклейваю малюнак з папярвых сурвэтак).

Знаёмыя цяпер ведаюць, што, ідучы ў госці да Альхімовіч, трэба не толькі ўзяць з сабой шампанскае на стол, але і для творчасці. Мо яна потым і падарыць эксклюзіўную бутэльку, якую і адкрываць шкада: цуд жа які!

ШАМПАНСКАЕ ЯК ТВОР МАСТАЦТВА

Жыхарка Віцебска бутэлькі з-пад пеністага напою і нават коркі ад іх пераўтварае ў незвычайныя падарункі

— А ідэя выкарыстоўваць коркі ад шампанскага прыйшла ў галаву, калі паспрабавала ўпрыгожваць рамкі для фота. І, як часта ў жыцці бывае, усё атрымалася выпадкова. Я гасцявала ў сваякоў. Яны паказалі альбом з акуратна наклеенымі і падпісанымі старымі фотаздымкамі. Астатнія ляжалі ў скрынцы. А на сцяне ў простых рамках виселі партрэты бабы і дзеда. І мне так захацелася ўпрыгожыць тыя здымкі! Матэрыялы для ўвасаблення ідэі знайшліся хутка: звычайная скрынка з-пад цукерак, абрэзкі тканіны і ніткі... З тых часоў з задавальненнем раблю рамкі розных памераў, тэматыкі, расфарбовак. Займаюся гэтым, вядома, не для продажу, а каб парадаваць сваіх родных і сяброў. Новы год не за гарамі, таму не лянуецца і паспрабуе зрабіць сваім блізім падарункі сваімі рукамі, — заклікае спадарыня Альхімовіч.

Рамкі для фота.

Яна ўпэўнена, што пры вялікім жаданні ў кожнага ўсё атрымаецца.

Парады для тых, хто захаце паспрабаваць упрыгожыць рамкі для фота:

✓ Лепш выкарыстоўваць гафрыраваны

кардон (шматслойны, для упакоўкі мэблі). Рамка ў выніку будзе «фактурнай».

✓ Для працы можна выкарыстоўваць любую тканіну або нітку для вязання. Калі ў аснове ніткі, шчыльна намотайце іх на рамку (можна ў два-тры слаі). А тканіну нарэжце палоскамі шырынёй 2-5 см і шчыльна наматайце на рамку.

✓ Фантазіруйце. Калі хочаце «багату» рамку, трэба будзе накупляць розных пацерак, паэтак... І наляпіце ўсё гэта на аснову. А для ўпрыгожвання рамак без асаблівых выдаткаў падыдуць нават коркі ад шампанскага. Трэба распілаваць іх на кружкі, выразаць фігуркі, кветачкі...

Аляксандр ПУКШАНСКІ.
Фота аўтара і з асабістага архіва Алены АЛЬХІМОВІЧ

■ Сваімі рукамі

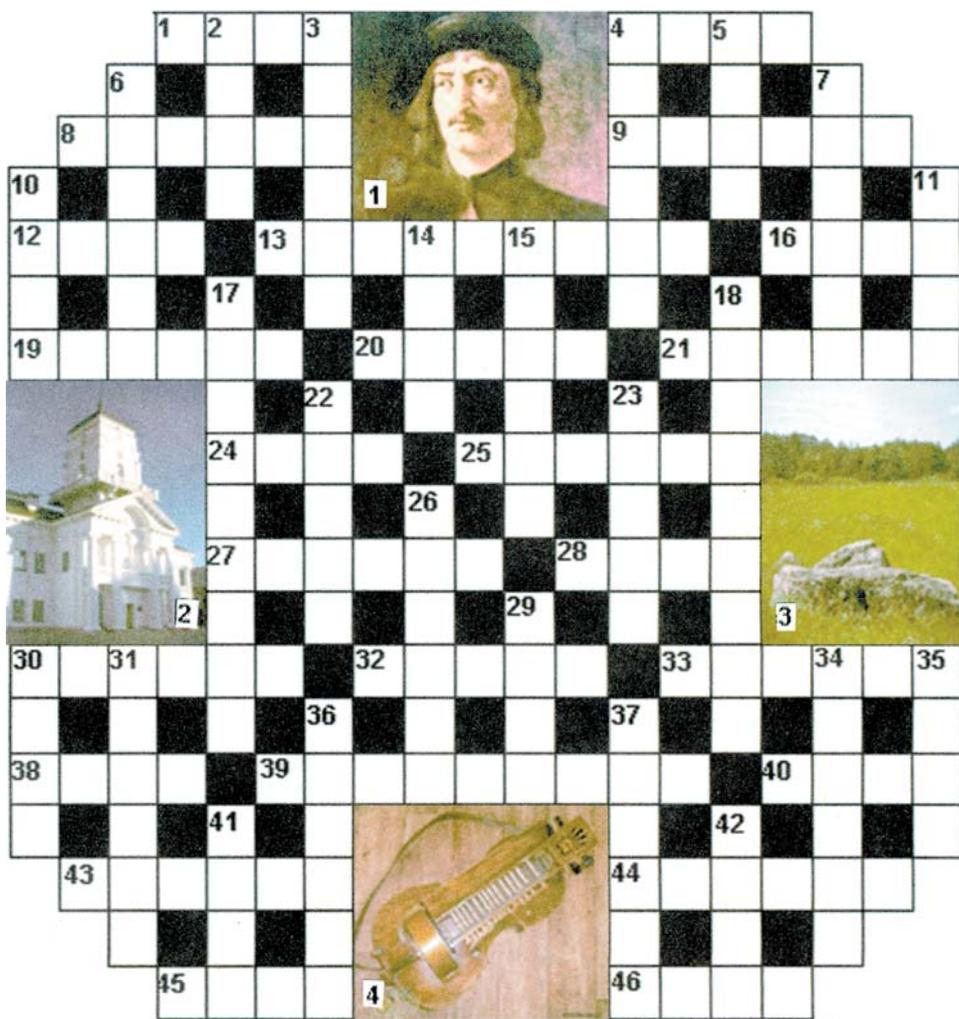

Упрыгожана бутэлька.

«3 КРЫНІЦ СПРАДВЕЧНЫХ»

Па гарызанталі: 1. Рукапісная копія старажытнага арыгінальнага помніка пісьменства. 4. Тоўсты сноп адборнай няцёртай саломы, з якой рабілі стрэжы. 8. У колішні час — тонкая доўгая сасновыя шчэпка, якой даўней асвятлялі сляянскую хату. 9. Прыватны шляхецкі герб; на Беларусі, ва Украіне, у Літве і Польшчы ім карысталіся больш за 150 родаў. 12. Народная назва адзінкі ёмістасці для сыпкага рэчыва, якая раўнялася прыблізна пуду збожжа. 13. Беларускі мысліцель, грамадскі дзеяч і педагог XVII ст., заснаваў у родным маёнтку школу, дзе і настаўнічаў. 16. У старажытнаарыямскай міфалогіі — бог пачатку, светастваральнік; у яго гонар быў названы першы месяц года. 19. Фальклорна-рамантычная паэма Я. Купалы. 20. Геалагічны помнік прыроды ў Полацкім раёне, які ўяўляе сабой групу валуноў ледавіковага перыяду (гл. фота 3). 21. Беларускі народны танец; сцэнічны варыянт яго ў 1955 годзе стварыў балетмайстар В. Шалуха з самадзейным калектывам Аршанскага льнокамбіната. 24. Негустое скразное вышыванне, вязанне, разьба. 25. Горад у Гродзенскай вобласці, у межах якога знаходзіцца помнік сядзібна-паркавай архітэктуры позняга класіцызму «Альберцін». 27. Старажытнаарыямскі пісьменнік і гісторык, адзін з заснавальнікаў летапіснага жанру на Русі. 28. Начальнік гарадскога пасялення ў сярэднявечнай Польшчы, Украіне, Беларусі. 30. Шматтомнае серыйнае выданне гісторыка-дакументальных хронік раёнаў і гарадоў Беларусі. 32. Велічны храм на пл. Свабоды ў Мінску — помнік архітэктуры барока, заснаваны ў 1624 годзе старостам А. Кянсоўскім (гл. фота 2). 33. Восьмая ступень гамы. 38. Легенда, паэтычнае сказанне. 39. Невялікая панская сядзіба, хутар. 40. Свінцовая пячатка, якую некалі прыкладвалі да пісьмовых дакументаў. 43. Міфалагічны заснавальнік Магілёва. 44. Двухскладовая стапа ў антычным вершаскладанні. 45. Павятовае адміністрацыйна-паліцэйскае падраздзяленне ў царскай Расіі. 46. Даўнейшы народны струнны музычны інструмент з клявішамі і корбай (гл. фота 4).

Па вертыкалі: 2. Плавальны сродак, на якім падарожнічаў на Прыпяці знакаміты празаік Уладзімір Караткевіч. 3. Адзінка вымярэння адлегласці ў старажытнасці, роўная прыблізна 200 метрам. 4. Філолаг-славіст, заснавальнік беларускага навуковага мовазнаўства (гл. фота 1). 5. Адна з багінь славянскага дахрысціянскага пантэона. 6. Спаборніцтва рыцараў у сярэднявечжы. 7. Горны масіў у Грэцыі, дзе, паводле міфалагічных уяўленняў, жылі Апалон і музы. 10. У казках і народных паданнях — вобраз змея, дракона, носьбіта варажых сіл. 11. Паэтычны зборнік Р. Барадуліна. 14. Грашовы аброк на Беларусі ў XV — XIX ст., які сялянін плаціў за карыстанне зямлёй. 15. Малы іліччэ від літаратуры, што ўзнік у эпоху Адраджэння ў Італіі; з аичынных пісьменнікаў да яго звярталіся Цётка, Я. Колас, М. Гарэцкі. 17. Старажытны абрад памінання продкаў у равааслаўных вернікаў. 18. Паддзвіжнік, выдадзены ў 1596 годзе ў Вільні беларускім педагогам Л. Зізіаніем, які зрабіў значны ўплыў на

развіццё мовазнаўчай навукі ўсходніх і паўднёвых славян. 22. Духоўная навучальная ўстанова ў даўнейшы час. 23. Аповесць М. Гарэцкага. 26. Горад у Аршанскім раёне, на рацэ Адроў, вядомы з 1518 года як паселішча, што належала князю К. Астрожскаму. 29. Славутая беларуская актрыса, у 1922–1977 гадах выступала на сцэне тэатра імя Я. Купалы. 30. Перыяд утрымання ад скаромнай ежы, згодна з царкоўным законам. 31. Буйны феадал, вельможа; у Беларусі ў XVI ст. гэты статус мелі 29 асоб, кожнай з якіх належала каля

1000 гаспадарак. 34. Невялікі прадмет, што носяць на целе як магiчны сродак, здольны засцерагачы ад няшчасцяў. 35. Лічылная дошка ў Заходняй Еўропе, якая даўней выкарыстоўвалася для арыфметычных вылічэнняў. 36. Старадаўняя азартная гульня ў карты. 37. Даўнейшы сляянскі абутак з цэлага кавалка скуры; насіўся з анучамі і аборамі. 41. Свята з кіршом і пагулянкамі. 42. Адзін з пачынальнікаў беларускай дзіцячай літаратуры.

Склаў Іосіф КАРПЫЗА. г. Ляхавічы.

37. Пастол. 41. Фаст. 42. Майр. 29. Пота. 30. Паст. 31. Манат. 34. Амлет. 35. Абак. 36. Фараон. Радаўніца. 18. «Раматэя». 22. Бурса. 23. «Антон». 26. Барань. нір. 7. Пярна. 10. Цмок. 11. «Коты». 14. Чынш. 15. Навена. 17. «Павыткалі». 2. Пляч. 3. Стадзіч. 4. Карскі. 5. Лада. 6. Тур-ла. 7. Трашч. 8. Стан. 9. Кіра. 10. Кіра. 11. Кіра. 12. Кіра. 13. Кіра. 14. Кіра. 15. Кіра. 16. Кіра. 17. Кіра. 18. Кіра. 19. Кіра. 20. Кіра. 21. Кіра. 22. Кіра. 23. Кіра. 24. Кіра. 25. Кіра. 26. Кіра. 27. Кіра. 28. Кіра. 29. Кіра. 30. Кіра. 31. Кіра. 32. Кіра. 33. Кіра. 34. Кіра. 35. Кіра. 36. Кіра. 37. Кіра. 38. Кіра. 39. Кіра. 40. Кіра. 41. Кіра. 42. Кіра. 43. Кіра. 44. Кіра. 45. Кіра. 46. Кіра.

ПРАВЕЦЕ, КАЛІ ПАСКА, АДКАЗЫ

Даты Падзеі Людзі

1768 год — расійская імператрыца Кацярына II увяла ў Расію папярковыя знакі — асігнацыі. Яны замянілі медныя грошы і спачатку былі сустрэты з вялікім недаверам: маўляў, як гэта аддаваць тавар за паперкі? Дапамог высокі, як казалі б цяпер, рэйтынг Кацярыны: яе партрэт на самай буйной асігнацыі, у 100 рублёў, адразу празванай «кацярынскай», выклікаў належную павагу. Аж да Першай сусветнай вайны, паўтары сотні гадоў, у Расіі захоўваўся залаты эквівалент — аб'ём выпушчаных папярковых грошай ніколі не перавышаў агульнага кошту залатога запаса краіны. Таму расійская валюта была цвёрдай і карысталася высокай рэпутацыяй ва ўсім свеце.

1929 год — 85 гадоў таму нарадзіўся Аркадзь Пятровіч Іваню, фізік, прафесар, член-карэспандэнт НАН Беларусі (1974), доктар фізіка-матэматычных навук (1967), прафесар (1970), заслужаны дзеяч навукі Беларусі (1991). Асноўныя працы прысвечаны вывучэнню пераносу радыяцыі ў расейваачых аб'ектах. Удзельнічаў у распрацоўцы інжынерных метадаў тэорыі пераносу выпраменьвання. Упершыню ў Савецкім Саюзе ажыццявіў лазернае зандзіраванне атмасферы і паветра. Лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Беларусі (2002).

1934 год — 80 гадоў таму нарадзіўся Віктар Паўлавіч Тарасаў, акцёр, народны артыст Беларусі (1967), СССР (1982). У 1957 годзе скончыў Беларускае тэатральна-мастацкі інстытут. З 1957-га працаваў у Нацыянальным акадэмічным тэатры імя Я. Купалы. Стварыў яркія, шчырыя, абаяльныя вобразы ў беларускай і класічнай драматургіі. Зняўся ў кінафільмах «Аварыя», «Соф'я Пяроўская», «Песня пра зубра» і іншых. Лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Беларусі (1966). Памёр у 2006 годзе.

Было сказана

Ян СКРЫГАН, пісьменнік, навіліст, публіцыст:
«Не заўсёды вінаваты толькі той, каго судзяць. Перад тым, як чалавеку навучыцца хадзіць, яго старанна вучаць многія».

СЁННЯ

Сонца	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск	9.29	16.55	7.26
Віцебск	9.26	16.37	7.11
Магілёў	9.19	16.45	7.26
Гомель	9.07	16.50	7.43
Гродна	9.42	17.12	7.30
Брэст	9.34	17.21	7.47

Месяц

Першая квадра 28 снежня. Месяц у сузор'і Авена.

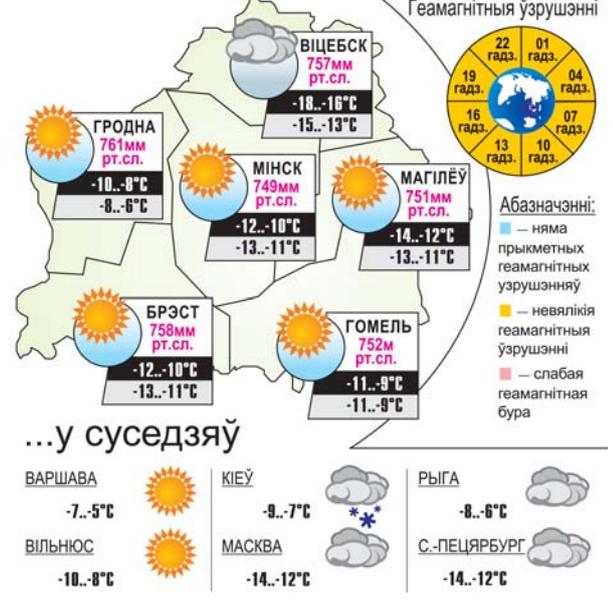
Імяніны

Пр. Аляксандра, Аркадзя, Макара, Пятра, Уладзіміра. К. Давыда, Дамініка, Тамаша.

Фота Алесі ВАРАБ'ЕВАЙ.

ЗАЎТРА

УСМІХНЕМСЯ

90% прычын паломак кам'ютара сядзяць на суседзях.

— Слухай, Роза, ты ўжо цэлую гадзіну тупа глядзіш у акно!
 — Адчпіся, Фіма! Я гуляю...

Восьнікім прызывам скончылася ажыўленая гутарка студэнта з прафесарам з нагоды месца на аўтастанцы калі ўніверсітэта.

— Дарагі, але ж гэта зусім не наша дзіця!
 — Ціха... Не так гучна. Затое калыска лепшая.

Мой кот жыве па прынцыпе: «Есці надакучыла спаць». І на працягу дня ста-

— Вовачка, а каго ты больш слухаеш — маму ці тату?
 — Вядома, маму!
 — Чаму?
 — Яна больш размаўляе!

— Як я мог сапсаваць жонцы дзень нараджэння, калі я нават не памятаю, калі ён?!

Гэтым людзям не ўласцівая амбіцызнасць. Проста незалежна ад іх жадання яны ўвесь час аказваюцца ў неабходны час у неабходны месцы. Вялікае значэнне для іх маюць тактоўнасць і дыпламатычнасць. Яны здольныя дакладна выконваць сваю працу і грамадскія абавязкі. Ім ўласцівае тонкае пачуццё гумару, яны ставяцца да ўсяго з добрай іроніяй. Многія з іх валодаюць талентам шмат і красамоўна гаварыць, таму здольны прыцягнуць да сябе ўвагу любой аўдыторыі — найхай гэта будзе сям'я, сябры або якая-небудзь іншая група слухачоў.

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

РЭГІСТРАЦЫЯ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА, ВЫДАДЗЕНАЕ МІНІСТЭРСТВАМ ІНФАРМАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ.

Дырэктар — галоўны рэдактар КАРПЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: Н. ДРЬІЛА (намеснік галоўнага рэдактара), Н. КАРПЕНКА (першы намеснік галоўнага рэдактара), А. ЛЯУКОВІЧ (першы намеснік дырэктара), А. КЛЯШЧУК, Н. РАСОЛЬКА, С. РАСОЛЬКА, А. СЛАНЕУСЬКІ (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛЯШУК, Л. ЦІМОШЫК.

Выдавец — Рэдакцыяна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

НАШ АДРАС: 220013 г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.

ТЭЛЕФОНЫ: прыёмная — 287 19 19 (тэл./факс), аддзелаў: пісьмаў — 287 18 64, падпіскі і распаўсюджвання — 287 18 38, 287 17 21, бухгалтэрыі: 287 18 81.

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў, іх меркаванні не з'яўдаюцца супадзеннем з меркаванням рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй пісьмы. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

<http://www.zviyazda.by>
 e-mail: info@zviyazda.minsk.by, (для зваротаў): zvarot@zviyazda.minsk.by

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330/106 ад 30.04.2004. 220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 5 разоў на тыдзень.

Тыраж 20.010. Індэкс 63850. Зак. № 5229.

Нумар падпісаны ў 19.30
 28 снежня 2014 года.